

Reformace č. 51

„Neřekl jsem semeni Jákobovu: Hledejte mě nadarmo.“

(Iz 45,19 Pavlík)

Bůh jasně zjevuje, že vyslyší modlitby těch, kdo k němu volají, a že toto prohlášení nebude odvoláno. Je to jeho pevné, pravdivé a spravedlivé prohlášení, takže o něm nemůže být pochyb. Nezjevuje svou mysl nesrozumitelnými slovy, ale mluví jednoduše a nezvratně: „Proste a dostanete“ (J 16,24). Věř, bázlivče, této jisté pravdě, že modlitba musí být a bude vyslyšena a že nikdy, ani v nejskrytější věčnosti Bůh neřekl žádné duši: „Hledej mě nadarmo.“

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Po Lundu: Zbylo ještě něco z protestantské reformace?.....	3
Boží vědění	8
... aby měli zdravou víru (Tt 1,13-14)	14
Proč potřebujeme vědět o Melchisedechovi (Žd 7,1-10).....	22
Dva králové, dva světy (Gn 14,1-24).....	36
Věrné výkladové kázání je Kristocentrické	53
Může křesťan ztratit spasení?	58
Vzhůru k nebesům (27).....	60

PO LUNDU: ZBYLO JEŠTĚ NĚCO Z PROTESTANTSKÉ REFORMACE?

Leonardo De Chirico

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Zatímco se papež František účastnil ekumenických událostí v Lundu a Malmoe, kde si spolu s ostatními připomínal protestantskou reformaci, obrovské obrazovky na Svatopetrském náměstí – v srdci římskokatolické církve – zvaly všechny, aby se shromáždili kolem sochy sv. Petra a odříkali svatý růženec. Pouhá náhoda? Možná. Je však zarážející, když si uvědomíte, že zatímco v Lundu bylo úmyslem překlenout vzdálenost mezi Římem a protestantskou reformací, v Římě byla jasně demonstrována silná oddanost mariánským a svatopetrským symbolům římské církve, které jsou v poslední době definovány ve světle všeho, co zastávala reformace. Při hodnocení ekumenické scény je skutečně nebezpečné dívat se na Lund, aniž bychom si uvědomovali, co se děje v Římě. Oba však patří k ekumenické tváři dnešní doby.

Co tedy zůstává po Lundu z reformace? Dokument „Je po reformaci?“ podepsaný tucty evangelikálních teologů a vedoucích po celém světě jasně tvrdí, že reformace ještě ve skutečnosti neskončila. Ta otázka však zůstává otevřená. Například Dale M. Coulter kritizoval toto prohlášení v ostrém článku *The Pope, Protestantism, and Reformation* (www.firstthings.com) za to, že je teologicky zastaralé a chová se jako

šelma zahnaná do kouta. Podle něj se dokument „snaží předefinovat protestantismus proti katolické církvi z obavy, že evangelikálové nemají jasný pohled na katolické učení.“ Přitom „zároveň prosazuje omylný pohled na sola Scriptura, když tvrdí, že tradice nehraje v protestantském chápání autority a výkladu žádnou roli, a zjednodušený pohled na katolicismus, kterým vytrhuje papežskou neomylnost a mariánské dogma z jeho hierarchie pravd a struktury katolického učení, do jehož rámce spadají.“

Ve skutečnosti se v dokumentu píše, že hlavní podstata reformace byla hlavně teologická a v základu zaměřená na obnovení autority Písma a biblického evangelia spasení jen skrze víru. Tyto dva pilíře křesťanské víry jsou i po pěti stech letech jejím živým odkazem. Toto je teologicky pozitivní podstata reformace, jak tehdy, tak i nyní. Být protestantem ve skutečnosti neznamena na prvním místě proti něčemu reagovat, ale něco zastávat. V 16. století *pro-testare* znamenalo svědčit o pravdě evangelia. Reformace byla pozitivním prohlášením toho, co je třeba církvi připomínat neustále: Boží sepsané Slovo je nejvyšší normou pro celý život a spasení je Boží dar od počátku až do konce. Slovo protestant má tedy teologicky pozitivní zabarvení. V tomto smyslu potřebují všichni křesťané být protestanty, tzn. prohlašovat, svědčit a veřejně hlásat evangelium.

Reformace se s různou měrou teologické celistvosti snažila o svou definici *podle* učení Písma. Alespoň v principu bylo Písmo tím, co určovalo, co je a co není přijatelné v římské katolické církvi té doby. Reformace nestavila Bibli proti tradici abstraktně. Byla si zcela vědoma nevyhnutelné role tradice, a proto ji ukotvila v jistých základech Bible.

Pro reformátory byla *sola Scriptura* otázkou autority, ne hermeneutiky. Přijímali tradici a praktikovali ji jen do té míry, do jaké byla v Božím psaném Slově. Toto je její živoucí odkaz. Je to také hledisko, ze kterého by ve světle Písma měly být kriticky hodnoceny všechny církve a tradice. To tedy znamená, že dokument „Je po reformaci?“ se nepokouší bránit protestantskou reformaci jako takovou. Naopak, jednoduše se v naší době snaží utvrdit dva hlavní závazky, které jsou nedílnou součástí křesťanské víry.

Tridentský koncil poskytl alternativní náhled na autoritu Písma a spasení jen skrze víru a odsoudil protestantské stanovisko. A došlo také k opačné reakci. Protestantská vyznání odsoudila římsko-katolické doktríny a praktiky. Od té doby uteklo v řece Tibeře sice mnoho vody, stále však platí, že tři římsko-katolická moderní dogmata (Mariino neposkvrněné početí z roku 1854, nanebevzetí Panny Marie z r. 1950 a papežská neomylnost z r. 1870) spočívají na tradici jako své nejvyšší autoritě, a tím se vydávají opačným směrem než reformace. Tradice se místo ministeriální (služebnou) stala záležitostí magisteriální (vedoucí, učitelskou).

Římská církev po Druhém vatikánském koncilu, i když se k biblické autoritě a spasení jen skrze víru staví otevřeněji a jinak (dalo by se říct, že rozporuplněji?), stále zastává podstatně odlišnou teologickou orientaci od klasického reformačního chápání Písma a spasení. Dei Verbum (Konstituce o Božím zjevení z Druhého vatikánského koncilu) je mistrovským uplatněním teologické obnovy římského katolictví podle vzoru „nejen, ale i“ v tom nejlepší smyslu. Stále to však není to, co

reformace chápala pod Sola Scriptura. Společná deklarace o doktríně o ospravedlnění z roku 1999 podepsaná římskými katolíky a luterány se blíží tomu, co reformace hájila, když znovuobjevovala dobrou zprávu o spasení coby Kristově daru, avšak v důležitých otázkách má tendenci mlžit. Mike Reeves, evangelikální teolog, poukazuje na to, že ve Společné deklaraci „nebyla otázka reformace správně uchopena a stále nebylo jasně řečeno: jsou věřící ospravedlněni jen skrze víru v Krista, nebo je věčný život zároveň milostí i odměnou danou Bohem za dobré skutky a zásluhy?“ Proto ještě není po reformaci.

„Je po reformaci?“ je prohlášení charakterizované biblickou „parrhesia“, což je smělé přesvědčení vyplývající z toho, že jsem byl přemožen pravdou evangelia, kterou přece znovuobjevila reformace. Tento dokument nás ujišťuje, že ohledně těchto dvou záležitostí reformátoři prostě oprášili biblické evangelium, a my bychom měli udělat to samé. Po výčtu toho, co bylo během reformace v sázce a proč to stále platí, se poslední část dokumentu „dívá dopředu“ směrem k lepšímu ujasnění a spolupráci na základě evangelia a připouští hodnotu uctivého a přátelského dialogu a dokonce spolupráce s římsko-katolickou církví. Toto není, jak tvrdí Coulter, prohlášení šelmy zahnané do kouta, spíše naopak – objevuje se zde ochota římský katolicismus zapojit.

Při návratu z Lundu do Říma poznamenal papež František ve svém rozhovoru během letu, že „v katolické eklesiologii existují dvě dimenze uvažování. První z nich je petrská dimenze, která pochází od apoštola Petra a apoštolské školy, což představuje pastorační činnost biskupů. Druhou je mariánská dimenze, která reprezentuje femininní rozměr

církve.“ Reformace na druhé straně doporučuje biblickou dimenzi, a to jako samu o sobě dostatečnou. Zkrátka, proto stále není po reformaci.

BOŽÍ VĚDĚNÍ

Arthur W. Pink

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Bůh je vševědoucí. Zná všechno, všechno možné, všechno uskutečněné. Veškeré dění, všechno stvoření, ví o minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Je dokonale obeznámen s veškerými detaily života každé bytosti v nebi, na zemi i v pekle. „... poznává to, co je ve tmě...“ (Dn 2,22) Nic neunikne Jeho pozornosti, nic před Ním nemůže být skryto, na nic nezapomíná. Můžeme spolu s žalmistou prohlásit: „Nad mé chápání jsou tyto divy, jsou nedostupné, nestačím na to“ (Ž 139,6). Jeho vědění je dokonalé. Nikdy se nemýlí, nikdy se nemění, nikdy nic nepřehlédne. „Není tvora, který by se před ním mohl skrýt. Nahé a odhalené je všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat“ (Žd 4,13). Takový je Bůh, se kterým „máme co do činění“!

„Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno“ (Ž 139,2-4). Jak úžasnou Osobou je Bůh Písma! Každá z Jeho slavných vlastností by měla naši úctu k Němu prohlubovat. Měli bychom se před Ním plni obdivu klanět v bázni před Jeho vševědoudností. Jak málo však přemýšlíme nad touto Boží dokonalostí! Je to proto, že nás pouhá myšlenka na ni naplňuje neklidem?

Jak vážná je tato skutečnost: Nic nemůže být před Bohem ukryto! „...já vím, co vstoupilo do vašeho ducha“ (Ez 11,5). On je pro nás neviditelným, ne tak my pro Něj. Ani temnota noci, ani pečlivě zatažené závěsy, dokonce ani nejhlubší kobka neukryjí hříšníka před očima Vševědoucího. Stromy v zahradě nemohly ukrýt naše prarodiče. Žádné lidské oko nespátrilo, jak Kain zabil svého bratra. Svědkem tohoto zločinu byl ale jeho Stvořitel. Sára se mohla posměšně smát v ústraní svého stanu, přesto ji Hospodin slyšel. Akán ukradl zlato a pečlivě ho ukryl do země, ale Bůh to vynesl na světlo. Davida stálo mnoho bolesti, aby zakryl spáchanou špatnost, ale Bůh, jenž vše vidí, poslal jednoho ze svých služebníků, aby mu řekl: „Ty jsi ten muž!“ Pisateli i čtenáři je řečeno: „Vězte, že se vám váš hřích vymstí“ (Nu 32,23).

Kdyby mohli, zbavili by lidé Boha Jeho vševědounosti – to je důkazem toho, že „myšlení těla je v nepřátelství vůči Bohu“ (Ř 8,7 ČSP). Hříšníci přirozeně nenávidí tuto Boží dokonalost, stejně jako jsou přirozeně nuceni ji uznat. Přejí si, aby neexistoval žádný Svědek jejich hříchů, žádný Zkoumatel jejich srdcí, žádný Soudce jejich skutků. Takového Boha se snaží ze svých myšlenek zapudit: „Ani jim nepřijde na mysl, že na všechny jejich zlořády pamatuji“ (Oz 7,2). Jak závažný je 8. verš v Žalmu 90. Každý, kdo odmítá Krista, má dobrý důvod k tomu se trást. „Před sebe si kladeš naše nepravosti, do světla své tváře naše tajné hříchy.“

Ale pro věřícího je skutečnost Boží vševědounosti pravdou plnou velké útěchy. V časech zmatků říká spolu s Jóbem: „Zato on zná moji cestu“ (Jb 23,10). To pro mě může být nesmírnou záhadou a pro moje přátele

zcela nepochopitelné, ale „on zná“! V časech únavy a slabosti se věřící ujišťují: „On ví, že jsme jen stvoření, pamatuje, že jsme prach“ (Ž 103,14). V dobách pochyb a nedůvěry se upínají na tuto Jeho vlastnost a říkají: „Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce, zkoušej mě, ty znáš můj neklid, hled, zda jsem nesešel na cestu trápení, a po cestě věčnosti mě ved!“ (Ž 139,23-24). V časech smutného selhání, kdy naše skutky zradily naše srdce a naše činy popřely naši věrnost, nás stíhají zkoumavé otázky: „Miluješ mě?“. Odpovídáme stejně jako Petr: „Pane, ty víš všechno...“ (J 21,17).

Zde předkládám povzbuzení k modlitbě. Není žádný důvod se bát, že by prosby spravedlivých nebyly vyslyšeny nebo že by jejich slzy unikly Boží pozornosti, protože On zná myšlenky a záměry srdce. Neexistuje nebezpečí, že by jednotlivec-svatý mohl být přehlédnut v zástupu prosebníků, kteří co hodinu předkládají své prosby. Neomezená Mysl je totiž schopná věnovat tu samou míru pozornosti milionům, stejně jako jediné duši hledající Jeho pozornost. Zrovna tak ani neschopnost volit vhodná slova a pojmenovat nejhlubší touhy duše neohrozí naše modlitby, protože „dříve než zavolají, já odpovím; budou ještě mluvit a já je už vyslyším“ (Iz 65,24).

Minulost a budoucnost

„Velký je náš Pán, je velmi mocný, jeho myšlení obsáhnout nelze“ (Ž 147,5). Bůh zná vše, co se odehrálo v minulosti v každé části Jeho obrovského panství, a je řádně obeznámen se vším, co se v této chvíli děje napříč celým vesmírem. Zná ale také dokonale každou událost, od té

nejmenší až po tu největší, ke které dojde v průběhu budoucích věků. Boží znalost budoucnosti je stejně tak dokonalá jako Jeho znalost minulosti a přítomnosti, protože budoucnost závisí zcela na NĚm. Pokud by bylo možné, aby k něčemu došlo mimo přímé působení Boha nebo bez Jeho svolení, potom by to „něco“ bylo na NĚm nezávislé a On by najednou přestal být Nejvyšším.

Boží znalost budoucnosti však není pouhým abstraktním pojmem, ale je neoddělitelně spojená s Jeho záměrem a jde s ním ruku v ruce. Bůh naplánoval úplně všechno, co existuje, a to, co naplánoval, musí být uskutečněno. Jak Jeho slovo dosvědčuje: „Podle své vůle nakládá s nebeským vojskem i s obyvateli země. Není, kdo by mohl zabraňovat jeho ruce...“ (Da 4,32). A opět: „Člověk má v srdci mnoho plánů, ale úradek Hospodinův ob stojí“ (Př 19,21). Protože je Boží moudrost i moc neomezená, je dosažení všeho, co měl v úmyslu, zcela zaručeno. Je zcela nemožné, aby Boží úradky ve svém naplnění selhaly, zrovna jako je nemožné, aby přesvatý Bůh lhal.

Co se týče naplňování Božích úmyslů – nic, co je spojené s budoucností, není nejisté. Žádný z Jeho výnosů není podmíněn stvořením ani druhotnými příčinami. Neexistuje budoucí událost, která by byla jen pouhou možností, což znamená, že by mohlo nebo nemuselo dojít k jejímu uskutečnění. „To praví Pán, který to oznámil už před věky“ (Sk 15,18). Cokoliv Bůh určil, je nezměnitelně jisté, protože On se nemění, není u Něho „proměny ani střídání světla a stínu“ (Jk 1,17). Proto je nám řečeno hned na počátku knihy, která nám odhaluje tolik z budoucnosti, „co se má brzy stát“ (Zj 1,1).

Boží dokonalá obeznámenost je nám ukázána a ilustrována v každém proroctví, jež je zaznamenáno v Jeho slovu. Ve Starém zákoně se nespočet předpovědí ohledně dějin Izraele vyplnil do nejmenšího detailu několik století po jejich oznámení. Spousty proroctví předpovídaly pozemské působení Krista a byly splněny doslova a dokonale. Taková proroctví mohla být získána jen od Někoho, kdo znal konec od počátku, jehož znalost se opírala o nepodmíněnou jistotu, že se uskuteční všechno, co bylo předpověděno. Starý i Nový zákon obsahuje také množství dalších oznámení týkajících se budoucnosti. I ona „se musí naplnit“ (Lk 24,44), protože byla předpovězena Tím, kdo o nich rozhodl.

Měli bychom však zdůraznit, že ani Boží vědění, ani Jeho poznání budoucnosti nejsou samy o sobě příčinou. Nikdy se nic nestalo nebo nestane jen proto, že to Bůh věděl. Příčinou všech věcí je Boží vůle. Člověk, který opravdu věří Písmu, ví už nyní, že roční období budou pokračovat a následovat jedno po druhém bez přerušení jejich pravidelnosti až do konce trvání země (Gn 8,22). Tato vědomost však není příčinou jejich střídání. Boží vědění tedy nepramení z věcí, protože jsou nebo budou, ale protože On o jejich existenci rozhodl. Bůh věděl o ukřižování Svého Syna a předpověděl ho mnoho staletí předtím, než se narodil v těle. A tak byl z Božího rozhodnutí od založení světa Beránkem určeným k zabití. Čteme o Něm: „...vydaného podle ustanoveného úradku a předzvěděni Božího...“ (Sk 2,23 ČSP).

Krátké slovo pro praktické použití. Neomezené vědění Boha by nás mělo naplňovat údivem. Jak nedostižně převyšuje Pán nejmoudřejšího člověka! Nikdo z nás neví, co přinese den, veškeré budoucno je však

otevřené Jeho vševědoucemu pohledu. Neomezené vědění Boha by nás mělo naplňovat svatou bázňí. Nic z toho, co děláme, říkáme, nebo dokonce o čem přemýšlíme, neuteče vědění Toho, před nímž se budeme zodpovídat: „Oči Hospodinovy jsou na každém místě, pozorně sledují zlé i dobré“ (Př 15,3). Kdybychom se nad tím častěji zamýšleli, byla by to pro nás výborná brzda. Místo abychom jednali nezodpovědně, řekněme spolu s Hagar: „Ty jsi Bůh vidění“ (Gn 16,13). Pochopení Božího nekonečného vědění by mělo křesťana naplňovat obdivem. Sledoval celý můj život od začátku. Předzvěděl každý můj pád, každý můj hřích, každé mé selhání. Přesto se ke mně upnul svým srdcem. Ach, jak by mě měla tato skutečnost přimět se před Ním klanět v úžasu a uctívání!

Kapitola 3 z knihy [Střípky poznání Boha](#). Publikováno se svolením vydavatele.

... ABY MĚLI ZDRAVOU VÍRU (Tt 1,13-14)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Ukázali jsme si, jak máme jednat s křesťany (a s církvemi), kteří jsou zmatení a jsou ve vleku falešných učitelů – máme je přísně napomínat, vést je k pokání, tedy k nápravě. Tato náprava směřuje k jedinému cíli, a tím je zdravá víra.

Už jsme si nastínili, co to znamená zdravá víra – je to zralost, která odpovídá duchovnímu i fyzickému věku, je to porozumění učení i jednání a život, který je podobný životu Ježíše Krista. V našem textu je zdravá víra definovaná trochu jiným způsobem. Jsou zde tři věci, které jsou pro zdravou víru charakteristické a které chybějí falešným učitelům. Tou první je:

1. Poslušnost

Verš 10 začíná prohlášením, že je mnoho těch, kteří se nepodřizují – je tam řeč o falešných učitelích, ale následující verše nám dávají poznat, že se jedná také o všechny, kteří jsou jimi svedeni. Dokládá to také řada dalším míst z Božího slova – paralelní pasáž z 2. Timoteovi:

- *Lidé budou sobečtí, chamtiví, chvástaví, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvační, nevázaní, hrubí, lhostejní k dobrému,*

zrádní, bezhlaví, nadutí, budou mít raději rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat. Takových lidí se straň. (2Tm 3,2-5)

To jsou velmi tvrdá a vážná slova. Neposlušnost z nich přímo prýští. Křesťan je pravým opakem člověka, který je popsán v těchto verších. Zdravý křesťan je ten, kdo následuje svého Pána, kdo se Mu podřizuje, kdo Ho poslouchá. Boží slovo je v tomhle jasné a nekompromisní:

- *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo... (J 14,23)*

To je o poslušnosti. To není o pocitech, to není o okolnostech, to není o lidech okolo nás – to je o našem vlastním srdci. Podle toho se pozná, zda stavíme na Písmu, či nikoliv. Text, který dnes máme před sebou, je jednou z těch klíčových věcí. Měřítkem světa je dnes popularita, oblíbenost. Jedna sestra mi nedávno řekla: *„Když půjdu tu ženu, ‚sestru‘, která přede mnou pomlouvala druhé, napomenout, bude to znamenat, že ji ztratím, že už se mnou nepromluví a možná dokonce přestane chodit do sboru.“* Moji milí, je-li to tak, **bude mnohem lépe, aby taková žena do sboru vůbec nechodila!** Pokud nechce činit pokání a změnit své jednání, potom není církev místem, kde by měla být. A to platí o každém. Proto musíme napomínat hříšníky. Proto musíme být přísní na ty, kteří nechtějí činit pokání. Možná odejdou, možná si dokonce najdou sbor, kde je nikdo napomínat nebude, možná si najdou kazatele, kteří vyhoví jejich přáním – ale bude to znamenat, že „zbožně“ sebeuspokojení půjdou do pekla. Křesťan poslouchá napomínání a jedná podle něj:

- *Spravedlivý ať mě třeba bije, pokládám to za milosrdenství, ať mě trestá, je to pro mou hlavu olej, má hlava to neodmítne, v jejich neštěstí se za ně ještě budu modlit. (Ž 141,5)*
- *Vždyť příkaz je světlem a vyučování osvětluje, domluvy a kárání jsou cesty k životu. (Př 6,23)*

To je vyznání křesťanského srdce. To je vyznání zdravé víry. Zdravá víra poslouchá, podřizuje se a jedná. Všimněte si v našem textu, že tady jsou příkazy falešných učitelů. To je jejich styl, to je způsob jejich jednání – budou přikazovat lidem, co mají nebo nemají dělat. Snaží se různou manipulací donutit lidi, aby je poslouchali. Jak jedná Bůh? Jak jednají pastýři ustanovení od Boha? Ano Bůh také přikazuje, ale nemanipuluje. A Bůh především dává svému lidu nové srdce a svého Ducha – a poslouvejte, co ještě dělá:

- *... **učiním**, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. (Ez 36,37)*

Bůh to učiní. Když Bůh dá nové srdce, tedy nové narození z Ducha svatého, je tady poslušnost. Poslušnost patří k novému životu. Neposlušnost ke starému. Kromě toho je Bůh dobrý pastýř, který zná své ovečky jménem, a ovce znají Jeho, znají Jeho hlas a jdou za Ním. Proto pastýři stáda – Bohem ustanovení pastýři! – berou Jeho slovo a volají Boží lid Božím slovem, ne slovem lidským, ne lidskými bájemi, nebo výmysly, ale tím Slovem, které ovce dobře znají a které touží poslechnout. Proto může Jan napsat:

- *... kdo zná Boha, slyší nás, kdo není z Boha, neslyší nás. Podle toho rozeznáváme ducha pravdy a ducha klamu. (1J 4,6)*

To nás vede k další charakteristice zdravé víry:

2. Pravda

- ... *nedrželi se židovských bájí a příkazů lidí, kteří se odvracejí od pravdy.* (Tt 1,14)

Musíme si položit otázku, jak je to možné, že křesťané na Krétě následovali lidi, kteří se odvraceli od pravdy? Musíme si tutéž otázku klást i dneska – jak je možné, že tolik křesťanů následuje lidi, kteří se odvracejí od pravdy?

Je to prosté a odpověď má dvě části. První část se týká samotných křesťanů. Písmo tady říká, že mají mít zdravou víru. Když jí nemají, jsou podle Ef 4,14 zmítáni a unášeni závanem kdejakého učení. To je nezdravá víra. Tady slyší něco a hned tam letí, tamhle si něco přečtou a hned jsou pro to nadšení, tady jim někdo něco řekne a už za ním běží. Všimáte si, jak souvisí nezralost a nezdravá víra s neposlušností? Křesťané se často nedrží zdravého učení jenom proto, že jsou neposlušní a mnohdy jsou svedeni jenom proto, že nejsou zralí ve víře a nenechají se vést zbožnými staršími. Skutečně se nemůžeme divit tomu, že to tak bylo na Krétě – církve neměly žádné starší a každý si učil, co se mu zachtělo. Nemůžeme se ani divit, že podobná situace je v naší zemi – církve sice mají starší, ale většina z nich nejsou skutečnými staršími, jsou spíše sborovými úředníky, kteří byli vybráni z těch, kdo byli ochotní aspoň něco dělat. Jestliže u starších a kazatelů chybí kvalifikace podle Písma, potom církev bude vypadat jako církev na Krétě – neporoste v pravdě a nebude se podobat svému Spasiteli, Kristu.

Druhá část odpovědi se týká falešných učitelů. Žádný falešný učitel nikdy nepřijde a neřekne vám: „*Já jsem falešný učitel, pojdte mě následovat, já vás odvedu od pravdy.*“ Tak to prostě není. Žádný podvodník nikdy nepřijde a neřekne, že je podvodník, který vás přišel okrást. Vždycky to vypadá celkem seriózně. Někdy dokonce velmi seriózně. Zajděte si někdy do nějakého křesťanského knihkupectví, nebo se na nějaké podívejte na internetu. Najdete tam knihy, kde se jejich autoři ohánějí biblickými verši (v tom lepším případě), nebo různými nadpřirozenými zjeveními a zázraky v tom případě horším. Když vezmete většinu takových knih a postavíte je do jasného světla Písma, podíváte se na to, co učí o Bohu, co učí o spasení, co učí o církvi, co učí o Písmu, musíte takové knihy odložit, protože nemají s biblickým křesťanstvím nic společného. Často představují Boha, který je **nemohoucí**, protože není schopen zachránit člověka, ale musí čekat, až se člověk rozhodne pro Něj, představují evangelium jako možnost spasení, nikoliv Boží moc ke spasení, mluví o tom, že je potřeba k Písmu přidat nadpřirozená zjevení a výklad, atd. To všechno je obvykle zabaleno do nějakých biblických veršů a tváří se to velmi zbožně. Když to potom křesťané přijímají, jsou odváděni od pravdy.

Kde myslíte, že dochází k největšímu svodu křesťanů? **V církvi!** To není mimo církev, to není v nějakém jiném náboženství, je to v církvi. Lidé, kteří stojí na kazatelnách, jsou příliš často lidmi, kteří se odvracejí od pravdy. Jak? Tím nejčastějším způsobem je, že nevykládají Boží slovo, ale předkládají lidem své vlastní výmysly. Boží slovo je použité jako odrazový můstek, ze kterého se kazatel odrazí a pak už létá ve výšinách

psychologie, filozofie, lidských přání a tužeb, všeho, co se tak dobře poslouchá. Ale může to být i tak, že kazatel bude vykládat Boží slovo a přesto se bude odvracet od pravdy. Ano, jsou i takoví. Jsou lidé, kteří na kazatelně kážou to, co říká Písmo, ale – ve svém životě to nedělají a lidi ve sboru nevedou k tomu, aby podle toho jednali. Každý má svou pravdu – *ty věříš tomu, já zase domu, ale hlavně, že se v neděli sejdeme a máme lásku...* Potom dochází k tomu, co nazývám hrou na náboženství: Ty nám budeš kázat to, čemu vlastně ve skutečnosti nevěříš (a my víme, že tomu doopravdy nevěříš!), a my budeme dělat, že tě posloucháme. A pak se pěkně rozejdeme a budeme si dál – my i ty – žít, jako jsme žili. V naší zemi jsou desítky kazatelů, kteří neděli co neděli s lidmi hrají tuto náboženskou hru! To nás vede k poslední věci, kterou se projevuje zdravá víra:

3. Oddělení se

- ... a **nedrželi se** židovských bájí a příkazů lidí, kteří se odvracejí od pravdy. (Tt 1,14)

Je tady slovo, které nám ukazuje negativní aspekt zdravé víry. Zdravá víra na jedné straně něco přijímá – to je o poslušnosti a o pravdě, a na druhé straně se něčeho vzdává, něco odmítá, od něčeho se odděluje. Sloveso, které tady je, má celkem širokou škálu možností překladů: nedbali (ČSP), nezabývali se (B21), nešetřili (KRAL), nevšímalí si (Žilka), nepřikládali mysl (Pavlík), nedrželi se (E). Skutečně je to slovo možné přeložit mnoha způsoby, a zmíněná škála nám ukazuje na významovou hloubku tohoto slovesa. Je odvozené od slovesa mít, vlastnit, držet.

V pozitivním významu je toto slovo použité v případě Lydie, které Pán otevřel srdce, aby **přijala**, co Pavel zvěstoval (Sk 16,14). Nebo jinde:

- *Než přijdu, **ujmi se** předčítání, kázání, vyučování. (1Tm 4,13)*

Znamená to přijmout za vlastní, ztotožnit se, oddat se něčemu. A v našem textu je toto slovo v negativním významu. Je tam ve tvaru, který ukazuje na to, že se jedná o součást zdravé víry. Sloveso ve třináctém verši je „být zdrav“ a je v aktivním tvaru, který mluví o trvalém ději – aby pořád měli zdravou víru, aby to nebylo jednou nahoře a jednou dole, jednou nadšení a zapálení a za pár týdnů na hranici nevěry, zmítání pochybnostmi. Slovo ve 14. verši – *nedržet se* – je v přechodníku, který ukazuje na současný děj.

Mít zdravou víru tedy znamená aktivně opustit nezdravé věci, oddělit se od nich, nevracet se k nim, oddělit od nich svou mysl a přilnout ke zdravým věcem, k pravdě, kterou je Boží slovo, k pravdě, kterou je Kristus sám. Pavel říká, aby pustili ze své mysli názory lidí, židovské báje, lidské výmysly, příkazy těchto lidí, jejich učení – mají se od takových věcí aktivně oddělit a už se k nim nevracet. Kristus je od nich očistil.

Ale Písmo jde v těchto věcech ještě dál a říká, že se máme oddělit i od lidí, kteří takto svádějí druhé. Takových lidí se straň (2Tm 3,5)! Nepřijímejte je do domu, ani je nevítejte – kdo je přijímá, má podíl na jejich zlých skutcích (2J 10-11). Ať se vám oškliví i jejich plášť, poskvrněný hříchem (Ju 23).

- *Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou? (2K 6,14)*

Křesťané, Boží slovo nás volá k tomu, abychom se oddělili od těch, kteří se sice nazývají bratry, ale ve skutečnosti jimi nejsou. Jejich skutky je prozrazují. Nemáme mít s nimi nic společného.

Názory takových lidí, jejich učení, jejich příkazy – to všechno uvedlo křesťany na Krétě do chaosu, proto mají nyní poslechnout Tita a jím ustanovené starší, podřídit se jim, a přijímat zdravé vyučování. To je totiž cesta, jak je Bůh oslaven – když rosteme ve víře a ve zralosti, když se naše víra upevňuje, když je zdravá.

Milovaní, nemusíme čekat, až budeme svedeni, až se náš život ocitne v chaosu, ale můžeme se už nyní aktivně oddělovat od všeho falešného a sytit se tím nejlepším z Božího slova.

PROČ POTŘEBUJEME VĚDĚT O MELCHISEDECHOVI (ŽD 7,1-10)

Steven Cole

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Většina z vás by nejspíš přiznala, že nemá příliš velký zájem dozvědět se něco o Melchisedechovi. Máte potíže v manželství, starosti s dětmi, finanční těžkosti, osobní problémy a jiné praktické potřeby. Proč byste pro všechno na světě měli být zvědaví na kohosi, o kom skoro nikdo nic neví, kdo žil před spoustou staletí a jmenoval se Melchisedech? „Prosím tě, Steve, vždyť je Den matek! Nemohl bys kázat o něčem, co by se týkalo matek?“ Jenže podle mého názoru vám to, že budete vědět o Melchisedechovi, pomůže být lepší matkou, otcem, dítětem či plnit kteroukoli jinou roli. Mám v úmyslu vás přesvědčit, že o tomto člověku *opravdu* potřebujete vědět.

Abychom danému textu dobře rozuměli, musíme si tuto kapitolu zasadit do kontextu. Křesťané židovského původu, jimž byl dopis určen, byli v pokušení vzdát se pod hrozbou pronásledování křesťanské víry a vrátit se k judaismu. Někteří z nich přišli o majetek a byli kvůli své víře veřejně hanobeni (10,32-34). Říkali si: „Jako židé jsme na tom nebyli tak zle! Židovské náboženství je dobrý systém. Přesně vysvětlovalo, jak máme žít. Jeho rituály nám byly důvěrně známé a přinášely nám

uspokojení. Byla to víra, kterou naši předkové vyznávali celá staletí. Možná bychom se měli vrátit k tomu, jaké to bývalo dříve.“

Chceme-li rozumět tomu, jak silná je přitažlivost minulosti, musíme si uvědomit, že náboženské tradice neumírají snadno. Přes dvacet let s Marlou čteme *The Global Prayer Digest* (Světový modlitební výběr) a modlíme se podle něj. Jedna věc mě při čtení znovu a znovu zaráží, totiž jak hluboce zakořeněné jsou náboženské tradice. Píše se tam třeba o národnostní skupině, ve které před mnoha staletími zakořenil islám a kultura je zcela islámská. Stovky generací žily a umíraly, aniž by kohokoli napadlo zpochybnit náboženské tradice. Nepravdivé náboženské názory ovládají celý způsob života těchto lidí. Když se do takových kultur pokoušejí proniknout misionáři s evangeliem, narazí na tuhý odpor, protože přijmout evangelium by znamenalo vzdát se staletých náboženských tradic. Autor listu Židům se snaží čtenáře přesvědčit, že náboženský systém obětí, rituálů a pravidel, který byl víc než čtrnáct set let naprosto vyhovující, teď nahradilo něco lepšího. Zaměřuje se na nadřazenost Ježíše Krista, který je naplněním všeho, co napsal Mojžíš a židovští proroci. Uvádí myšlenku, o které pojednává pouze list Židům: že Ježíš je naším veleknězem.

Skutečnost, že potřebujeme velekněze, nám bude jasná jen natolik, nakolik si budeme vědomi, jak svatý a nepřístupný je Bůh a jak hříšní a poskvrnění jsme my sami. Když prorok Izajáš spatřil Panovníka, jak sedí na trůnu, vznešený a vyvýšený, obklopený serafy volajícími: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů“, měl dojem, že musí zemřít (Iz 6,1-5). Byl zdrcen, protože si okamžitě uvědomil, jak nesmírně hříšný je on sám

v porovnání s Bohem a jeho ohromující svatostí. Izraelci na poušti viděli Mojžíše, jak vystupuje na horu zahalenou oblakem za hřmění, blýskání a pronikavého zvuku polnice. Kdyby se někdo příliš přiblížil k hoře, varoval Bůh, postihla by lid smrtelná rána (Ex 19,10-25). Židé věděli, že do velesvatyně nemohou jít jen tak na procházku na kus řeči s Bohem. Mohl tam vstoupit jen velekněz, a to jen jednou za rok a s krví obětí. Příslušníci židovského národa si byli dobře vědomi, že k tomu, aby se dostali k Bohu, zoufale potřebují velekněze.

Autor listu Židům zdůrazňuje, že Ježíš je naším veleknězem. Není ovšem jen naplněním lévijského kněžství. Je něčím víc: knězem navěky podle řádu Melchisedechova. Vidět v něm někoho na úrovni lévijských kněží by z duchovního hlediska znamenalo dopustit se osudné chyby. Celý starý systém byl určen k tomu, aby ukazoval na Ježíše Krista, který jej naplnil a nahradil. Vrátit se ke starému způsobu znamená opustit jediný Bohem daný způsob umožňující vstup do Boží svaté přítomnosti. Znamenalo by to odvrátit se od toho Jediného, který nás může vysvobodit z našich hříchů, a navrátit se k horšímu systému. Autor tedy na tomto místě říká:

Potřebujete vědět o Melchisedechovi, protože je předobrazem Ježíše Krista, a vy zoufale potřebujete vědět o Kristu.

Autor navazuje na verš 5:10, kde od svého pojednání odbočil k napomenutí ve verších 5,11-6,20. Chtěl pojednat o významu Melchisedecha, ale nebylo to možné, protože jeho čtenáři se stali línými k slyšení. Chce, aby chápali, kdo je Melchisedech, protože tak budou

schopti lépe rozumět Ježíši Kristu. Kristus se ale nezjevuje těm, kdo jsou duchovně líní či lhostejní. Napadlo vás někdy, proč asi Ježíš neukázal své Proměnění zástupům? Vlastně to nevidělo ani všech Dvanáct apoštolů. Vzal s sebou jen Petra, Jakuba a Jana a tak se svědky oné ohromující scény stali jenom oni.

Před zástupy však Ježíš svou slávu skrýval a hovořil v podobenstvích, protože lidé byli duchovně zaostalí (viz Mt 13,12-15). Svou slávu dává poznat jen těm, s nimiž má důvěrný vztah, a ten má jen s těmi, jejichž srdce se před ním pokoří. A proto je třeba, když se teď budeme zabývat pravdami, které platí o Melchisedechovi jako o Kristově předobrazu, aby naše srdce bylo před Bohem určitě v pořádku.

Musíme také věnovat pozornost a úsilí tomu, abychom znali Krista samotného. Jediný příkaz v tomto textu zní: „Hleďte, jak vznešený je [Melchisedech]...“ (7,4). Řecké slovo přeložené jako „hleďte“ je příbuzné s řeckým slovem pro divadlo a znamená soustředěně se dívat či poznávat bedlivým pozorováním. Máme zkoumat Melchisedecha, protože je předobrazem Ježíše Krista, v němž jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání (Ko 2,3), a my toužíme vidět jeho krásu a slávu. Vidět ho takového, jaký je, je zkušenost, která člověka proměňuje (1J 3,2). Řešením každého problému, kterému čelíte, je přesnější a důvěrnější poznání Ježíše Krista.

Sled myšlenek oddílu vypadá takto: ve verších 7,1-3 popisuje autor Melchisedecha jako krále i kněze, který nemá rodokmen a jehož život je bez konce. V tom je „přípodobněn Synu Božímu“ (KMS) a zůstává

knězem navždy. Boží Syn nebyl připodobněn Melchisedechovi, ale Melchisedech byl připodobněn Božímu Synu v tom, že ho Písmo představuje tak, aby ukazoval k pravdě o Božím Synu.

Ve verších 7,4-7 pak autor dokazuje, že Melchisedech je větší než Abraham, otec Židů a všech věřících, protože Abraham odevzdal Melchisedechovi desátky a Melchisedech Abrahamovi požehnal. Ve verších 7,8-10 ukazuje, že Melchisedech je také větší než lévijští kněží (a systém, který představují), a to ve dvou ohledech: Za prvé byli lévijští kněží smrtelní, zatímco Melchisedech „žije“ (7,8). Za druhé Lévi, který jinak desátky přijímá, vlastně sám odevzdal desátky Melchisedechovi prostřednictvím svého praotce Abrahama, když mu je odevzdal Abraham (7,9-10). Všechny tyto body si můžeme shrnout pod čtyři záhlaví, která vyjadřují, v jakém smyslu je Melchisedech předobrazem Ježíše Krista.

1. Melchisedech je předobrazem Ježíše Krista, pokud jde o osobní důstojnost.

Všechno, co o Melchisedechovi víme, víme z Genesis 14,18-20, Žalmu 10,4 a Židům 7. První text je historický, druhý prorocký a třetí teologický. Melchisedech byl králem Šálemu (pravděpodobně Jeruzalém – Žalm 76,3) a knězem Boha Nejvyššího. Abraham pronásledoval čtyři krále, kteří při svém nájezdu na Sodomu zajali jeho synovce Lota, který tam žil, i jeho rodinu. Abraham tyto čtyři krále porazil, získal zpět celý majetek a přivedl Lota s rodinou zpátky. Když se Abraham vracel z bitvy, Melchisedech mu vyšel vstříc, aby se s ním setkal.

Požehnal Abrahamovi a Abraham mu dal desátek z kořisti. Z toho, co tato krátká zpráva uvádí, a z toho, co vynechává, vyvozuje autor listu Židům několik překvapivých podobností mezi Melchisedechem a Kristem. Je pozoruhodné, že přitom vynechává jednu, která se zdá být úplně samozřejmá, totiž to, že Melchisedech vyšel Abrahamovi vstříc s chlebem a vínem. Asi vás napadlo: „Vždyť to je jasný předobraz toho,

jak Ježíš dává chléb a víno učedníkům!“ V původním příběhu přináší Melchisedech občerstvení Abrahamovi a jeho unaveným mužům. Ovšem tuto zřejmou podobnost autor listu Židům z nějakého důvodu pomíjí a soustřeďuje se na několik věcí, které by většině z nás unikly.

To první, co stojí za povšimnutí, je skutečnost, že Melchisedech byl kněz i král v jedné osobě (7,1), což v Izraeli nebylo přípustné. Mohli jste být králem, anebo knězem, ale ne obojím současně. Jan Kalvín upozorňuje, jak je pozoruhodné, že Melchisedech žil mezi Sodomou na jedné straně a Kenaaci na straně druhé, a přesto byl spravedlivým králem a knězem. (Jan Kalvín: *Calvin's Commentaries* [Baker], komentář k Židům, s. 155.) To ukazuje, že si Bůh může povolat zbožného svědka, kdykoli a kdekoli se mu zlíbí. Stejně jako Melchisedech je i Ježíš knězem i králem v jedné osobě.

Autor poukazuje na to, že jméno Melchisedech (Malkisedek) „se vykládá jako král spravedlnosti, král Sálemu pak znamená král pokoje“ (7,2). V hebrejštině znamená *malkí* „můj král“ a *sedek* „spravedlnost“. Název Sálem (Šálem) souvisí se slovem *šalom*, která znamená pokoj. Pořadí je důležité: spravedlnost předchází pokoji. Král nemůže mít ve

svém království skutečný mír, pokud není spravedlivý on sám i jeho království. Hřích přináší neshody a svár. Spravedlnost je základem pokoje.

Ježíš je nazýván „Ježíš Kristus spravedlivý“ (1J 2,1). Nejenže propůjčuje a uděluje spravedlnost druhým; je spravedlivý v samotném svém bytí. Nikdy nezhřešil a nemohla být na něm nalezena žádná vina. Jako Boží „beránek bez vady a bez poskvrny“ (1Pt 1,19) je „svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků“ (Žd 7,26). Nedopustil se násilí a v jeho ústech nebylo lsti (Iz 53,9). Až znovu přijde, aby vládl „v spravedlnosti“ (Zj 19,11 KR), povede válku proti zlým. „... bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost“ (Iz 11,4-5). „Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království. Upevní a podepře je právem a spravedlností od toho času až navěky“ (Iz 9,6).

Ježíš je také králem pokoje (Ef 2,14-18). Zprostředkoval usmíření mezi hříšníky a Bohem a zjednává mír mezi všemi, kdo žijí pod jeho vládou. Pavel napsal: „Když jsme tedy ospravedlněni [prohlášení za spravedlivé] z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista“ (Ř 5,1). Bůh kvůli tomu, aby uzavřel mír s hříšníky, neodložil svou spravedlnost, ale našel si za nás spravedlivého náhradníka, na kterého vložil náš trest, „aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše“ (Ř 3,26).

Znáte-li Ježíše Krista jako svého krále, krále spravedlnosti a pokoje, porostete v oblasti spravedlivého jednání a budete usilovat o pokoj s jinými (Ř 14,17.19). *Nemluví* o *docílení*, ale o *usilování*. Porostete v tom, že se budete stále více podobat svému králi.

2. Melchisedech je předobrazem Ježíše Krista, pokud jde o původ a trvání jeho kněžství.

Možnost být knězem v Izraeli naprosto závisela na rodokmenu. Všichni kněží pocházeli z kmene Lévi. Nikdo jiný se hlásit nemusí, nemá to cenu. Když nemůžete doložit svůj původ, jste z kněžství vyloučeni (Neh 7,61-64). Melchisedech je ale „bez otce, bez matky, bez předků“ (Žd 7,3), a přece to byl „kněz nejvyššího Boha“ (7,1).

Někteří vykládají nepřítomnost Melchisedechova rodokmenu spolu s následujícím tvrzením, že „jeho dny nemají počátek a jeho život je bez konce“, tak, že byl bytostí vyšší než člověk – že to byl buď anděl, nebo sám Ježíš Kristus, který se takto zjevil ještě před svým vtělením. Valná většina komentátorů však tento výklad odmítá a shoduje se na tom, že to byl prostě významný člověk, který žil ve stejné době jako Abraham.

Autor Listu Židům vychází z podivného mlčení Genesis. Tato kniha se málem vyžívá v uvádění rodokmenů a počtů let, kterých se praotcové dožili. A doprostřed toho všeho se najednou jakoby odnikud vynoří tenhle Melchisedech. O jeho rodokmenu není nikde ani zmínka a stejně tak neříká Genesis nic o tom, jak dlouho žil nebo kdy umřel. Autor Listu Židům tvrdí, že Duch svatý to v knize, která na takové věci jinak klade důraz, vynechal záměrně, aby učinil Melchisedecha vhodným

předobrazem Ježíše Krista. Právě proto neříká, že by Ježíš Kristus byl učiněn podobným Melchisedechovi, ale že Melchisedech je „připodobněn Synu Božímu“ (7,3 ČSP). Nejde o to, že by Melchisedech vůbec nezemřel; jde o to, že podle toho, co nám o něm Genesis říká (nebo spíš neříká), „zůstává knězem navždy“.

Ježíšův rodokmen Písmo sice uvádí, ale Ježíš nepocházel z kněžského pokolení Lévi, ale z Judy (7,14). Aby mohl být naším veleknězem navěky, musel náležet k jinému kněžskému řádu: k Melchisedechovu. Jako Syn Boží (tento titul je ve verši 7,3 použit záměrně, s cílem upoutat pozornost na Ježíšovo božství; srovnej 1,8) nemá Ježíš lidský rodokmen, čímž odpovídá předobrazu Melchisedecha, jak o něm podává zprávu Genesis. Lévijsí kněží dále umírali a bylo třeba je nahrazovat, zatímco Ježíš stále žije, a tak zůstává knězem navěky. Melchisedech je tedy předobrazem Ježíše Krista, pokud jde o původ i pokud jde o trvání jeho kněžství.

3. Melchisedech je předobrazem Ježíše Krista, pokud jde o význam jeho kněžství.

Melchisedech svým významem předčil jak Abrahama, tak Léviho, protože od obou těchto významných mužů přijal desátek. Abraham sám od sebe poznal, že tento člověk je zástupcem Boha Nejvyššího, a tak mu na výraz úcty a vděčnosti Bohu za to, že mu dal zvítězit nad čtyřmi králi, odevzdal jako desátek nejlepší část své kořisti. Prostřednictvím Abrahamovým mu tak dal desátky i Lévi, Abrahamův pravnuk, který byl v době této události v Abrahamově těle. Podle hebrejského způsobu uvažování v sobě totiž předek obsahuje všechny své potomky. Proto

Pavel tvrdí, že když zhřešil Adam, zhřešilo celé lidstvo (Ř 5,12). Zde tedy autor říká: „Dalo by se dokonce říci, že skrze Abrahama dal desátek i Lévi, který desátky přijímá...“ (7,9 NBK).

Někteří (například A. W. Pink) z toho vyvozují, že princip desátků – odevzdávání deseti procent Bohu – je starší než Mojžíšův zákon. Abraham však odevzdal desátek jen při této jediné zaznamenané události (stejně jako Jákob v Genesis 28,22). V novozákonních listech příkaz dávat desátky nikde nenacházíme, a to ani v těch, které jsou adresovány církvím pocházejícím převážně z pohanů, které by takový pokyn potřebovaly. Novozákonní princip zní spíš tak, že Bohu patří vše, čím jsme a co máme, a že máme dávat podle toho, jak nám Bůh žehná (1K 16,2; 2K 8-9). Jsme správci Božích zdrojů a budeme mu skládat účty z toho, jak jsme je použili k šíření jeho království (Mt 6,19-33; 25,14-30; Lk 16,1-13; 1Tm 6,17-19).

Ovšem to, o co v tomto srovnávání Melchisedecha s Božím Synem jde, je toto: jestliže Melchisedech přijal desátky od Abrahama a Léviho, a proto tyto dvě významné postavy co do významu předčil, Ježíš je ještě významnější. Jako náš velekněz je hoden nejen desátku, ale všeho, čím jsme a co máme, protože nás vykoupil svou krví. Žádné dary, které mu můžeme dát, se nemohou měřit s jeho neporovnatelnou cenou!

Melchisedech je tedy předobrazem Krista, pokud jde o jeho osobní důstojnost, pokud jde o původ a trvání jeho kněžství a také pokud jde o význam jeho kněžství. Konečně:

4. Melchisedech je předobrazem Ježíše Krista, pokud jde o jeho kněžské požehnání.

Přestože si Bůh Abrahama vyvolil a slíbil mu, že v něm budou požehnány všechny národy země, přijal „Abraham, který měl zaslíbení,“ požehnání od Melchisedecha. „A není sporu, že větší žehná menšímu“ (7,6-7). Písmo používá slova „požehnání“ a „žehnat“ v různých významech. V určitém smyslu můžeme i my sami žehnat Bohu (Ž 103,11), z čehož ovšem rozhodně nevyplývá, že bychom byli větší než on. Žehnáme druhým modlitbou, laskavým slovem či službou (Lk 6,28; 1Pt 3,9) a takové požehnání může být vzájemné. Zde je ovšem použito ve smyslu kněžského (Nu 6,22-27) či otcovského (Gn 27,27; 48,15) požehnání, které rozhodně vzájemné není. Ten, kdo žehná, udílí z Božího pověření Boží požehnání tomu, kdo je přijímá. Jelikož Melchisedech vyhlásil Boží požehnání nad Abrahamem, je Melchisedech významnější než tento veliký muž, který měl Boží zaslíbení!

Ale Melchisedech je pouhým předobrazem někoho ještě významnějšího: Pána Ježíše Krista. Herveus (autor z 12. století) vztahuje tato slova na Krista následujícím způsobem (Herveus; v: Philip Hughes: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 251):

Je-li Melchisedech, který je pouhým náznakem a stínem, povýšen nad Abrahama a všechny lévijské kněze, o kolik více Kristus, který je pravdou a podstatou! ... Je-li Kristův předobraz větší než ten, který měl zaslíbení, o kolik více Kristus sám! Když mohl Melchisedech požehnat Abrahamovi, o kolik více je Syn Boží připraven a schopen žehnat těm, kdo se k Bohu

přibližují jeho prostřednictvím! Toužíme-li po Božích požehnáních, musíme je hledat v Kristu, protože „ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm řečeno „Ano““ (2K 10,20). Co od Boha potřebujete? Věčný život? Ano! Odpuštění hříchů? Ano! Vnitřní klid? Ano! Naději? Ano! Radost uprostřed zkoušek? Ano! Milost k vytrvání? Ano! Vítězství nad hříchem? Ano! Uzdravení minulých zranění? Ano! Ježíš je dokonalý velekněz, který uděluje Boží požehnání těm, kdo mají Boží zaslíbení. Buďte mu nablízku!

Závěr

Závěrem dvě aplikace. Za prvé: ***To, čemu věříte o Ježíši Kristu, znamená obrovský rozdíl!*** Tito židovští křesťané byli v nebezpečí odpadnutí od víry, protože nerozuměli tomu, jak významný je Melchisedech, a proto nerozuměli ani tomu, o kolik větší je ten, jehož je Melchisedech předobrazem.

Jak jsem mnohokrát upozorňoval, nejdůležitější otázka na světě je ta, kterou Ježíš položil Dvanácti: „A za koho mne pokládáte vy?“ (Viz také má kázání “The Most Important Question in the World” [Ta nejdůležitější otázka na světě] na verše z Marka 8,27-33 a “The Crucial Question” [Zásadní otázka] na verše z Lukáše 9,18-22.) Na tuto otázku existuje objektivně pravdivá odpověď. Váš věčný osud závisí na tom, jak na ni odpovíte vy. Pokud řeknete správně, vírou a od srdce: „Ježíš Kristus je Syn Boží, který vydal sám sebe na kříži jako jedinou možnou oběť za mé hříchy,“ máte věčný život! Pokud Ježíše vykážete do méně významné role, jako například: „Je velkým příkladem morálního života nebo velkým

učitelem“, nemáte velekněze, kterého budete potřebovat, až budete stát před Božím soudem. Každé učení, které umenšuje prvenství Ježíše Krista, je falešné!

Za druhé: ***Hledejte Boha neustále a horlivě v jeho slově, abyste lépe poznali krásu a slávu Ježíše Krista.*** Pavel shrnul poslání celého svého křesťanského života slovy: „A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno“ (Fp 3,8). Samuel Ridout napsal:

„Když vidíme jas slávy Ježíše Krista na pozadí stínu zákona a všeho, co patřilo k pozemskému kněžství, můžeme právem říci, že kdyby byla jejich víra chápala skutečnost toho, kým je Kristus, byli by s radostí přijali nejen ztrátu majetku, ale také ztrátu všech pozemských nadějí – věcí, ke kterým kdysi Inuli, neboť jim byly tak drahé. Jen jednou pohledět na Krista, jen jednou se svou duší zmocnit krásy charakteru našeho kněze a požehnanosti místa, do kterého nás uvádí, a sevření pozemských věcí, které se nás tak pevně drží, tělesné náboženství a všechno to ostatní, náhle povolí, jako když na podzim opadá listí ze stromů.“

Proč tedy potřebujete vědět o Melchisedechovi? Protože Melchisedech je jedním z obrazů, které Bůh přichystal k tomu, aby vám jejich prostřednictvím řekl o Kristu více. Chcete-li vydržet v těžkých zkouškách, a třeba i v pronásledování, toužíte-li po Božím požehnání pro svou rodinu i osobní život a chcete-li odolávat pokušení a žít spravedlivým životem, hledejte Boha a snažte se získat co nejpřesnější představu o Kristově

slávě. Když nás zcela upoutá on sám, „lesk zdejších dní náhle zvrátí v stín jeho slávy a milosti zář“ (Helen Lemmelová: “Turn Your Eyes Upon Jesus”).

Otázky k diskuzi

1. „Řešením každého problému, kterému čelíte, je přesnější a důvěrnější poznání Ježíše Krista.“ Připadá vám to příliš zjednodušené? (Buďte upřímní!) Proč ano, proč ne?
2. Proč Ježíš skrýval svou slávu zástupům a odhalil ji jen vybrané skupině (Mt 13,10-17).
3. Můžeme pro to, abychom Krista lépe poznali, něco podniknout, nebo je to „předurčeno“? Můžeme-li něco dělat, co vlastně?
4. Jak můžeme poznat, že něco ve Starém zákoně je předobrazem něčeho jiného? Dá se v tomto směru zajít příliš daleko? Jakými principy se takový výklad řídí?

DVA KRÁLOVÉ, DVA SVĚTY (GN 14,1-24)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Jedna z nejdůležitějších a zároveň také nejvíce opomíjených služeb v Těle Kristově je služba napomínání a obnovy bratra nebo sestry, kteří upadli do hříchu. Je celá řada důvodů, proč se takové věci chceme vyhnout. Nikdo nemá rád konfrontaci. Nikdo nemá rád odmítnutí. Nevíme, jak bude ten druhý reagovat. Sami často padáme pod tíhou hříchu a cítíme se nepoužitelní a často máme pocit, že my sami nikdy nemůžeme jít za druhým a napomenout ho, povzbudit ho k následování Krista, s láskou mu ukázat hřích v jeho životě a trpělivě ho vést k tomu, aby hřích opustil, činil pokání a vrátil se do obnoveného vztahu s Bohem.

- *Bratří, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení. (Ga 6,1)*

Každý, kdo je veden Duchem, je volán k této službě. V našem dnešním textu vidíme v té samé službě také Abrama. Abram pomáhá zachránit svého synovce a bratra ve víře Lota – a my uvidíme, že to není naposledy. Abram prokazuje silnou a odvážnou víru, která je ochotná podstoupit zápas za svého bratra. Ale uvidíme také velmi pokornou víru Abrama, když uctívá Hospodina a odmítá pokušení od svévolníků. Abram je

praotec víry a my jsme jeho potomci. I dnes se máme co učit od tohoto našeho předka a předchůdce ve víře. Pojdme do Božího slova:

1. Odvážná zachraňující víra (v. 1-16)

Boží slovo věnuje v našem oddíle poměrně hodně prostoru popisu světských událostí, které bychom očekávali spíše v nějaké komerční televizi než v Písmu. Mimochodem je tady popis první války v Bibli. Jedná se o docela velký mezinárodní konflikt – je do ní zapojeno celkem devět králů a celá řada dalších národů. A celý konflikt se týká území, které je jen o něco větší než Morava. Přesto to bylo území, o které se vždy vedly boje, a které bylo velice žádané. Důvody byly jednak strategické, ale především ekonomické. Pojdme se teď podívat přímo do našeho textu:

A. Vyplenění Sodomy (v. 1-11)

- *V oněch dnech šineárský král Amráfel, elasarský král Arjók, élamský král Kedorlaómer a král pronárodů Tideál vedli válku proti Bérovi, králi sodomskému, Biršovi, králi gomorskému, Šineábovi, králi ademskému, Šemeberovi, králi sebójskému, a králi z Bely, což je Sóar. Tito všichni tvořili spolek při dolině Sidímu, kde je nyní Solné moře. Dvanáct let otročili Kedorlaómerovi, třináctého roku se vzbouřili. Čtrnáctého roku přitáhl Kedorlaómer a králové, kteří byli s ním, a pobili Refájce v Aštarót-karnajimu, Zuzejce v Hámu, Emejce na planině kirjatajimské a Chorejce v jejich horách séírských až k El-páranu, který leží proti stepi. Pak přitáhli obchvatem k Ěnmišpátu, což je Kádeš, a pobili vše na poli Amálekovců i Emorejce, kteří sídlili v Chasesón-támaru. Tu vytáhl král sodomský a král gomorský a král*

ademský a král sebójský a král belský, totiž sóarský, a seřadili se v dolině Sidímu k boji proti nim, to jest: proti élamskému králi Kedorlaómerovi, králi pronárodů Tideálovi, šineárskému králi Amráfelovi a elasarskému králi Arjókovi; čtyři králové stáli proti pěti. Dolina Sidím je plná asfaltových studní. Král sodomský a gomorský se do nich při útěku propadli. Ti, kteří zůstali, utekli do hor. Útočníci pak pobrali všechno jmění Sodomy a Gomory i všechny potraviny a odtáhli. (Gn 14,1-11)

O co tedy v tomto konfliktu šlo? Musíme celou věc vidět ze dvou stránek – a právě tak nám to ukazuje i celá čtrnáctá kapitola. Jedna stránka věci je ta vnější, fyzická, geopolitická. To je prvních jedenáct veršů.

Kolem Kanaánu vedla jedna z nejvýznamnějších starověkých cest – říkalo se jí také „cesta králů“. Byla to cesta, která spojovala Egypt s Mezopotamií. Tato cesta se používala v době Abrama, stejně jako o dva tisíce let později v době Římanů, stejně jako celou řadu dalších století. Až moderní doba nahradila nepohodlné cestování pouští letadly, vlaky, moderními dálnicemi. Kdo ovládal tuto cestu, která je až dodnes zachovaná, ten ovládal podstatnou část mezinárodního obchodu mezi severní Afrikou a Asií.

Čtyři králové z východu pod vedením nebo faktickou nadvládou Kedorlaómera, krále Élamu, tedy Mezopotámie, území dnešního Íránu, ovládali jak tuto cestu, tak také království a národy, které byli podél této cesty. Byl zde šineárský král – tedy král z Babylonu, tedy dnešní Irák,

král elasarský – někteří mluví o místě v Sýrii, jiní o Arábii, a dále král pronárodů Tideál – nejspíš nějaký dobyvatel, který ovládl řadu národů.

Proti nim se postavil spolek králů z doliny Sidím, která byla na místě, kde je dnes Mrtvé moře. Dvanáct let otročili, třináctého roku se vzbouřili. Následující rok čtyři králové vytáhli udělat pořádek. Táhli ze severu po královské cestě a po cestě si podrobovali národy, které se pravděpodobně pod vlivem pěti kanaánských králů také vzbouřily. Jejich armáda prošla kolem Kanaánu až na jih, potom se obrátila zpátky a zaútočila přímo na vzbouřená města. Vzbouřeným králům nezbylo nic jiného než se postavit na odpor. I když, jak se zdá, tak se na příliš velký odpor nezmohli. Někteří spadli do asphaltových studní, další utekli do hor. Sodoma i Gomora byly vypleněny. Lidé, jmění i potraviny – to vše nyní směřovalo spolu s vítězným vojskem zpátky na severovýchod. Na tomto místě končí ten politický popis událostí a my přecházíme k té druhé stránce našeho příběhu. A to je duchovní stránka. Ta se nám začíná otevírat ve dvanáctém verši.

B. Duchovní pozadí (v. 12)

- *Vzali s sebou též Abramova synovce Lota s jeho jméním, sídlil totiž v Sodomě, a odtáhli. (Gn 14,12)*

V tomto verši se dozvídáme o skutečné příčině celého konfliktu. Jestliže věříme v Boží svrchovanost, potom nám nezbyvá nic jiného, než souhlasit s tím, že tento mezinárodní konflikt byl součástí Božího plánu, skrze který Bůh vyučoval a budoval dva své služebníky – Abrama a Lota a nejen je, ale také nás. Uvidíme, jak se Abram učil a jak rostla jeho víra,

a uvidíme také, jak se Lot vůbec nepoučil a dál si vedl svou. Lot se oddělil od Abrama ve třinácté kapitole. Šlo mu o vlastní prospěch, sledoval své ekonomické cíle. Mimochodem, král Kedorlaómer sledoval také „jenom“ své ekonomické cíle. A výsledek byl ten, že Lot je vlečen jako otrok do Élamu. Všimněte si drobné poznámky o tom, kde se Lot nacházel – sídlil totiž v Sodomě.

- *Abram se usadil v zemi kenaanské a Lot se usadil v městech toho okrsku a stanoval až u Sodomy. (Gn 13,12)*

Když se Lot oddělil od Abrama, tak si to namířil do té nádherné krajiny kolem Sodomy a Gomory, do krajiny, která vypadala jako krajina egyptská, jako zahrada Hospodinova. Sídlil v různých městech a dokonce stanoval až u Sodomy. Zanedlouho ho ale nacházíme přímo v Sodomě. Krok za krokem se řítí do problémů.

Když se přestěhoval k Sodomě, tak byla válka a potom dvanáct let museli sodomští otročit Kedarlaómerovi. Je možné, že to byla právě tato válka, která zahнала Lota za hradby Sodomy. Ale to nebylo místo, kde by měl být, a proto byl již zanedlouho odtud vytažen.

Musely to být skutečně těžké chvíle, kdy se musel dívat, jak celé jeho jmění padá do rukou dobyvatelů a on sám je veden jako zajatec, otrok. Ale to je chvíle Boží milosti. Bůh se stará o svůj lid a nikdy ho neopustí. Lot není příkladem vzorného a věrného Božího muže. Daleko více se podobá bezbožníkům, mezi něž se nastěhoval. Přesto ale patří Bohu a Bůh s ním jedná. Kedarlaómer je Boží rukou napřaženou na Lota. Je

rukou Boží milosti, která má vrátit Lota na správnou cestu. Bůh je dobrý a Jeho úmysly s námi jsou o pokoji.

- *Neboť to, co s vámi zamýšlím, znám jen já sám, je výrok Hospodinův, jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti. (Jr 29,11)*

Bůh je dobrý Otec, ten nejlepší jakého bychom si mohli přát. Dobrý Otec bude vždycky vychovávat své děti. Tak to s námi dělá i náš Bůh. Vychovává nás a Boží slovo nám prozrazuje, co je cílem této Boží výchovy:

- *... nebeský Otec nás vychovává k vyššímu cíli, k podílu na své svatosti. (Žd 12,10)*

Přesně to je ten důvod, proč může Jakub napsat, abychom se radovali, když na nás přicházejí rozličné zkoušky (Jk 1,2).

Boží úmysly s námi jsou vždy dobré a cílem Božího jednání s námi je vždycky obnovení našeho vztahu s Bohem. To je cílem každé kázně – ať již z Boží strany nebo ze strany církve, když církev kázní ty, kteří vyznávají víru, ale žijí v hříchu. Cíl je stále stejný – a je jím dovést hříšníka k pokání a k opětovnému následování Pána. Proto se také máme napomínat a povzbuzovat.

- *Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův. (Žd 10,25)*

Zajatý Lot je pod Božím dohledem. Že to tak skutečně je, vidíme hned z následujících veršů:

C. Abram zasahuje (v. 13-16)

- *Tu přišel uprchlík a pověděl o tom Hebreji Abramovi, který bydlil při božišti Emorejce Mamreho, bratra Eškólova a bratra Anérova; ti byli s Abramem spjati smlouvou. Když Abram uslyšel, že jeho bratr byl zajat, vytrhl se svými třemi sty osmnácti zasvěcenci, zrozenými v jeho domě, a sledoval útočníky až k Danu. V noci se pak proti nim se svými služebníky rozestavil a pobíjel je a pronásledoval až po Chóbu, jež je na sever od Damašku. Všechno jmění přinesl zpět a nazpět přivedl též svého bratra Lota s jeho jměním, i ženy a lid. (Gn 14,13-16)*

Nejprve několik poznámek o Abramovi:

1. Už je v Kanaánu známý. Nějaký uprchlík, který unikl odvlčení, jde za ním. Vypadá to, že Abrama znají obyvatelé té země. Není to nikdo bezvýznamný.

2. Poprvé v Písmu zde nacházíme zmínku o Hebrejích. Abram je nazván Hebrejem. To je počátek budoucího židovského národa. Později uvidíme, že tak budou nazývat Josefa v Egyptě a nakonec celý izraelský národ. Hebrejové po Abramovi, Izraelci po Jákobovi, kterého Bůh přejmenoval na Izrael.

3. Abram žil mezi obyvateli země – uzavřel smlouvu s Mamrem a jeho bratry Eškólem a Anérem. Sídlil s nimi u jejich posvátného dubu – to je to božiště, jak to překládají v ekumenické Bibli.

Abramovi sdělili, co se stalo Lotovi. A Abram jedná. Na tomto místě si musíme říct, že nám text neukazuje ani jeden z důvodů Abramova jednání. Jedná odvážně, jedná rychle, jedná efektivně. Ale nic z toho nemusí nutně být známkou skutečné víry. V našem textu nenajdeme

žádný důvod, proč se Abram rozhodl vysvobodit Lota, takže o skutečných důvodech se můžeme jenom dohadovat. Dokonce je řada důvodů, proč můžeme říct, že to takto dělat neměl. S Lotem byly jenom problémy. Lot si vybral své vlastní ekonomické zájmy a nyní se sám stal objektem cizích ekonomických zájmů. Vybral si Sodomu za místo, kde bude bydlet, ačkoliv lidé tam byli velmi zkažení. Nyní sklízel ovoce toho, co zasel. Abram mohl říci: „Máš, cos chtěl.“ „Sněz si, co sis nadrobil.“

Jsem přesvědčený, že to byla láska k příbuznému a víra v Boží zaslíbení, co vedlo Abrama k tomu, aby se vydal pronásledovat vojsko čtyř králů. Byla to odvážná víra. Byl to skutečně krok víry. Abram měl 318 mužů. To skutečně není veliké vojsko. Ale Abram má velikého Boha.

Myslím, že to nebyla odvaha Abrama, ani jeho dokonalá strategie nebo dokonce jeho víra, co vedlo k vysvobození Lota. Byla to Boží věrnost, bylo to Boží slitování a Boží láska k Abramovi a Lotovi. Bůh nikdy nedopustí, aby některé z jeho slov padlo na zem, proto ochránil Abrama, jak slíbil a vedl ho k slavnému vítězství. Abram riskoval ve víře a Bůh se o něj postaral. Abram sám musel prokázat odvahu, osobní statečnost podstavit se proti přesile, sílu, vytrvalost, houževnatost i chytrost, s níž podnikl útok na vojsko králů. Ale byl to Bůh, kdo se postavil za Abrama a dal mu takové vítězství, že nejenom nikdo z oněch 318 mužů nezahynul, ale dokonce vyrvali veškerou kořist z rukou svých protivníků a vysvobodili všechny zajatce – Lota, muže, ženy i děti.

Bůh chce, abychom byli odvážní ve víře, silní v lásce a pohotoví v jednání. Lot byl v problémech a Abram nezaváhal ani na okamžik

a jednal. Jednal ve prospěch Lota, jednal tak, aby ho vrátil zpátky na Boží cestu. Jeho jednání nebylo zisté, jak uvidíme za okamžik, nebylo nijak škodolibé – „máš, cos chtěl“, nic Lotovi nevyčítal, nevysvětloval mu, jak moc se kvůli němu musel obětovat, ale byl pokorný a pohotový. A Bůh se k němu přiznal. Abram byl ochotný obětovat velmi mnoho, strádat, odříkat si, riskovat konflikt a boj – jen aby získal bratra, kterého ztratil.

Chci vás povzbudit k takové víře. Buďte odvážní, milosrdní, vytrvalí – když vidíte, že váš bratr hřeší – buďte si nejprve jisti skrze svědectví dalších (jako Abram se ujistil od uprchlíka), že se skutečně jedná o hřích, že jde o hřích podle Božího slova a ne podle vašich představ. Potom jděte jako Abram – ve víře, s odvahou a s ochotou získat zpět svého bratra se vším, co bylo ztraceno.

Ale možná se teď cítíte spíše jako Lot. Pokud to tak je, tak bych vás chtěl také povzbudit, abyste nečekali na svého Kedorlaómera – vyjděte ze Sodomy hned. Nečekejte na to, až na vás dolehne Boží ruka, ale odejděte z místa bezbožnosti, z místa hříchu, vyznejte své hříchy Bohu a svěřte se do Jeho rukou.

- *Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti. (1J 1,9)*

Lot byl zachráněn a spolu s ním také všichni ze Sodomy i se vším majetkem. Bezbožný svět tady zakouší ohromné požehnání skrze jednoho jediného spravedlivého, který je odvážný ve své víře – skrze Abrama. Skrze duchovní požehnání přichází také fyzické požehnání.

Spolu s tímto požehnáním přichází ale také pokušení – a to nás vede do druhé poloviny našeho textu, který nám ukazuje Abramovu víru.

2. Pokorná uctívající víra (v. 17-24)

Abram dosáhl velikého vítězství. Každé vítězství, kterého dosáhneme, ale znamená zároveň také další zkoušku naší víry. Jak naložíme s vítězstvím, kterého jsme dosáhli? Jsou zde dvě cesty a v našem textu jsou obě dvě – cesta fyzická, která vede k pýše a nakonec také k pádu a cesta duchovní, která vede skrze pokoru, jde cestou uctívání a obětování. Tyto dvě cesty budou soupeřit v našem životě a každá z nich se bude snažit získat naši pozornost.

- *Když se vracel po vítězství nad Kedorlaómerem a nad králi, kteří stáli na jeho straně, vyšel mu vstříc král sodomský k dolině Šáve, což je Dolina královská. (Gn 14,17)*

A jako první se zpravidla vždycky ukáže nejprve ta horší cesta. Stejně jako je to v případě Abrama. Zvěst o jeho vítězství se nepochybně rozkřikla široko daleko. Abram pronásledoval krále až daleko na sever, na sever od Damašku. Abram urazil nejméně nějakých 200 km při pronásledování těchto králů. Zpět se vracel s početným průvodem vysvobozených sodomských.

A naproti mu vyšel král Sodomy. Sodomský král Béra se propadl do jedné z asfaltových studen. Hned nato byla Sodoma vyplněna Kedorlaómerem. Nevíme, zda se Béra zachránil, nebo se vlády ujal nový král. Každopádně tento král neudělal nic pro to, aby vysvobodil svůj lid,

ale nyní táhl naproti Abramovi. Už si přichystal svou řeč, ale někdo jiný mu jí přerušil:

A. Melchisedech (v. 18)

- *A šálemský král Malkisedek přinesl chléb a víno; byl totiž knězem Boha Nejvyššího. (Gn 14,18)*

Objevuje se jedna z nezáhadnějších postav ve Starém zákoně – král Šálemu, tedy král Pokoje. Šálem je staré jméno Jeruzaléma:

- *V judské zemi je znám Bůh, má velké jméno v Izraeli. V Šálemu je jeho stánek, jeho obydlí je na Sijónu. (Ž 76,2-3)*

A jméno Melchisedech (tak je jeho jméno přepisováno v Novém zákoně) se vykládá jako král spravedlnosti. Král pokoje a spravedlnosti se z ničeho nic objevuje a přerušuje setkání sodomského krále s Abramem. V našem textu to vypadá, jako kdyby najednou vpadl do setkání Abrama a sodomského krále. Jako kdyby se ti dva již blížili k sobě a najednou se tu objevil Melchisedech, král pokoje a spravedlnosti, kněz nejvyššího Boha.

O Melchisedechovi se ve Starém zákoně nedozvídáme už vůbec nic dalšího. Jenom to, co máme v těchto třech verších. Přesto je postavou velmi důležitou, protože ukazuje na něco skutečně zásadního.

- *Hospodin přísahal a nebude želet: Ty jsi kněz navěky podle Malkisedekova řádu. (Ž 110,4)*

Jediný další verš, který ve Starém zákoně odkazuje na Melchisedecha – odkazuje na jeho kněžství a mluví o Mesiáši, který bude knězem podle

řádu Melchisedechova. To ukazuje dopředu na Krista, o němž později čteme:

- *Ačkoli to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel, tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy, když ho Bůh prohlásil veleknězem podle řádu Melchisedechova. (Žd 5,8-10)*

Židům 5-7 se zabývají více kněžstvím podle řádu Melchisedechova. Pro náš text a také teologicky – s ohledem na Krista – jsou podstatné tři věci:

1. Melchisedech spojoval funkci krále a kněze. V Izraeli nebylo nic takového možného – kněz musel být z kmene Lévi a z rodu Áronova. Nikdo jiný se nemohl stát knězem. A král musel být z kmene Juda, z rodu Davidova. Mesiáš musel spojit jak roli krále, tak roli kněze.

- *Ano, on zbuduje chrám Hospodinův a bude obdařen velebností. Bude sedět na svém trůnu a vládnout a bude na svém trůnu knězem; mezi obojím bude pokojná shoda. (Za 6,13)*

A to nebylo možné fyzickým způsobem, nebylo toho možné dosáhnout tělesným narozením, nebylo toho možné dosáhnout v rámci izraelského obětního řádu. Král z rodu Davidova se musel stát knězem podle jiného řádu – podle řádu Melchisedechova.

2. Melchisedech byl knězem nejvyššího Boha. Zde se poprvé jedno z Božích jmen, jimiž je Bůh titulován ve Starém zákoně – Bůh nejvyšší, El Eljón. Melchisedech znal nejvyššího Boha, živého Boha, Boha Abrahamova. Jeho oltář byl v Jeruzalémě – na hoře Mórija (2 Pa 3,1), kam půjde za nějakých 30 let Abraham obětovat nejvyššímu Bohu svého jediného milovaného syna Izáka.

- *Hospodin, Nejvyšší, vzbuzuje bázeň, on je Král velký nad celou zemí. (Ž 47,3)*
- *Volám k Bohu Nejvyššímu, k Bohu, jenž za mě dokončí zápas. (Ž 57,3)*

Mimochodem – Bůh nejvyšší – to znovu odkazuje na Boží velikost a Boží svrchovanost. Znovu si tak máme uvědomit, že všechny ty události, které se zde odehrávají, jsou pevně v rukou Boha nejvyššího.

3. Bůh si povolává svůj lid, jak sám chce. Melchisedech byl knězem nejvyššího Boha, sloužil mu. Znal živého Boha. Byl knězem a králem v pohanské zemi, obklopený pohany, a přesto sloužil živému Bohu. Bůh je vždycky o krok napřed před námi. Bůh má své způsoby, jak jednat s lidmi. My se rozhodně musíme držet těch věcí, které nám Bůh jasně zjevuje ve svém Slově, ale nesmíme Pána Boha omezovat v tom, že by On sám nemohl jednat jinak. Zde si povolal pohanského krále – Melchisedech není zjevením Krista ve Starém zákoně, i když to tak vypadá, protože autor listu Židům rozlišuje mezi Kristem a tímto Melchisedechem (Žd 6,19-7,1). Byl to pohanský král, který se stal knězem Boha nejvyššího.

A všimněte si v našem textu, co se tam děje? Melchisedech přinesl chléb a víno – skoro to vypadá, jako kdyby spolu slavili Památku Páně. Kristus ještě nebyl obětován, takže to tak určitě nebylo, ale měli spolu obecenství, byla tady jednota Duchů, společně uctívali Boha nejvyššího.

B. Správná perspektiva vítězství (v. 19-20)

Melchisedech vede Abrama k tomu, aby vzdal chválu Bohu. Abram vybojoval ohromné vítězství a snadno by se mu mohlo stát, že propadne

pýše – a k tomu ho vede sodomský král, jak za chvíli uvidíme. Melchisedech vede Abrama k tomu, že to byla Boží zásluha, Boží dílo, že to byl sám Bůh, kdo mu vydal do rukou jeho protivníky. Staví Abramovo vítězství do správného světla a na správné místo.

- *Požehnal mu: „Požehnán buď Abram Bohu Nejvyššímu, jemuž patří nebesa i země. Požehnán buď sám Bůh Nejvyšší, jenž ti vydal do rukou tvé protivníky.“ Tehdy mu dal Abram desátek ze všeho. (Gn 14,19-20)*

Melchisedech žehná Abramovi a chválí Boha. To je to nejlepší, co se mohlo stát po tak velikém vítězství. Tady už skutečně vidíme Abramovu víru – pokornou a pevnou. Vidíme, jak se ochotně a radostně podřizuje králi a knězi Nejvyššího Boha, jak z jeho rukou přijímá požehnání a společně s ním vzdává Bohu chválu a dává desátek Melchisedechovi. Podívejte se na to, jak to komentuje Nový zákon:

- *Od Abrahama však dostal desátek ten, který nepocházel z rodu Levi, a Abraham, který měl zaslíbení, přijal od něho požehnání. A není sporu, že větší žehná menšímu. (Žd 7,6-7)*

Abram tady prokazuje pokornou a oddanou víru. Ve chvíli pokušení, kdy by mohl snadno znovu začít stavět na sobě, na vlastní odvaze a statečnosti, na svém válečnickém umění nebo na svých organizačních schopnostech, v takto napjaté chvíli přijímá povzbuzení od kněze nejvyššího Boha, místo aby nechal oslavovat sebe, jak mu to nabízí svět, oslavuje Boha a jako důkaz opravdovosti své vděčnosti dává Melchisedechovi desátek. A mimochodem – je to poprvé, kdy je v Bibli zmíněn desátek a nebyl to desátek z kořisti, kterou získal, protože

všechnu tuto kořist vrátil zpět králi sodomskému. Dal Melchisedechovi desátek z toho, co mu patřilo – a byl to velmi bohatý muž. I ve čtrnácté kapitole vidíme opět Abrama, jak uctívá Boha.

Kdykoliv dosáhneme vítězství, máme vzdávat chválu Pánu, protože to bylo Jeho dílo a Jeho ruka, která nad námi bděla. Máme být ochotní nejen přinést Bohu oběť chvály a radovat se ve společenství s věřícími, ale také prokázat svou vděčnost ochotnou obětí materiálních věcí.

C. Pokušení světské slávy (v. 21-24)

Konečně se dostává ke slovu sodomský král:

- *Pak řekl Abramovi král Sodomy: „Dej mi lidi, a jmění si nech.“ Abram však sodomskému králi odpověděl: „Pozdvihl jsem ruku k přísaze Hospodinu, Bohu Nejvyššímu, jemuž patří nebesa i země, že z ničeho, co je tvé, nevezmu nitku ani řemínek k opánkům, abys neřekl: ‚Já jsem učinil Abrama bohatým.‘ Sám nechci nic, jen to, co snědla družina, a podíl pro muže, kteří šli se mnou; Anér, Eškól a Mamre, ti ať vezmou svůj podíl.“ (Gn 14,21-24)*

Když se Abram rozhodl pro Melchisedecha a odmítl krále Sodomy, tak udělal asi takovéto rozhodnutí: Nechci svět, ale chci Krista. Lot se mohl rozhodnout stejně, ale raději se vrátil ke svému životu v kompromisu. Jak se zdá, tak si ještě nenatloukl nos natolik, aby se mu rozsvítilo. Věřím, že kdokoliv ze Sodomy mohl udělat podobný závazek a připojit se k Abramovi – jeho dům, stan, byl jistě otevřený pro všechny, kdo by chtěli spolu s ním uctívat jediného Boha – Boha nejvyššího. Nikdo to neudělal. Ani Lot. Nakonec to byl jen Lot a jeho dvě dcery, kdo unikl Božímu hněvu.

Král Sodomy přichází k Abramovi s nabídkou: Dej mi lidi. Chce jednat jako Bůh. Chce vládnout nad lidmi, nad člověkem. Nezapomeňte na to, že Bůh používá člověka pro svou slávu:

- *Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. (Ř 12,1)*
- *Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! Bylo za vás zaplaceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha. (1K 6,19-20)*

Podobně hřích chce ovládat lidské tělo a nepřátelé Boží také:

- *Nechť tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo, tak abyste poslouchali, čeho se mu zachce; ani nepropůjčujte hříchu své tělo za nástroj nepravosti, ale jako ti, kteří byli vyvedeni ze smrti do života, propůjčujte sami sebe a své tělo Bohu za nástroj spravedlnosti. (Ř 6,12-13)*

Abram nechce udělat žádný závazek vůči králi Sodomy. To nebyl jeho přítel, to nebyl ani Boží přítel. Skutečně s ním nechtěl mít žádné společenství. Nevezmu si od tebe ani nitku. Abramův život a myšlení bylo cele poddané Boží slávě. Byl to důsledek jeho věrnosti a byl to také důsledek předchozího společenství s Melchisedechem. Bible nám znovu a znovu opakuje, jak důležité je mít společenství s bratry a sestrami v Kristu. Těžko můžeme růst bez společenství, těžko budeme odolávat pokušení bez společenství, těžko se budeme rozhodovat v boji proti hříchu bez společenství svatých.

Byli zde také Abramovi přátelé, kteří neuctívali Boha spolu s ním – Mamre, jeho bratři a jejich lidé. Ačkoliv byli spojeni smlouvou s Abramem, tak Abram nechává na nich, jak se rozhodnou ve vztahu k sodomskému králi. Nenutí je dávat desátek Melchisedechovi ani odmítnout nabídku sodomského krále. Tito lidé patřili světu, proto nemohli uctívat Boha stejně, jako Abram.

Ale Abram se zavázal nejvyššímu Bohu, že z ruky sodomského krále si nevezme nic. Postaral se pouze o zajištění nákladů – pouze to, co snědla jeho družina. Udělal to, co bylo správné, když vysvobodil Lota a udělal to, co bylo k Boží slávě, když z toho nechtěl těžit, ale chtěl svým životem oslavovat Nejvyššího Boha.

Kéž je také naše víra stejně odvážná, abychom šli za bratrem nebo sestrou, kteří padli a pomohli jim zpět ke Kristu a stejně pokorná, abychom dokázali odolat pokušení a lákadlům světa, pýše i oslavě sebe sama a oslavovali Boha skrze Pána Ježíše Krista.

VĚRNÉ VÝKLADOVÉ KÁZÁNÍ JE KRISTOCENTRICKÉ

David Prince

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Kristocentrické výkladové kázání znamená něco víc, než jen připojit Jana 3,16 na chvost kázání. Je to také víc než každotýdenní teologické pojednání o slávách Ježíše Krista plné výřečnosti, které však postrádá výkladovou podporu zakořeněnou v určitém textu Písma. Oba tyto přístupy jsou nevhodné.

Kázání, která prostě Ježíše jen připojí, ukolébávají své posluchače do letargie. Taková zbytečná kázání také podryvají ústřední postavení Ježíše Krista v mysli posluchačů. Nemohou než si vydedukovat, že kazatel napojil Ježíše na konec, protože Ho žádným způsobem nedokázal dostat dovnitř. Podobně i kázání v podobě hezky znějících lekcí o slávách Krista, která však nepramení z určitého textu, trpí nedostatkem důvěryhodnosti a autority. I když vše, co kazatel v kázání říká, je možná pravda, pokud kázání nezapadá do samotného textu, postrádá autoritu shůry.

Jay Adams po letech služby v pozici profesora na Westminsterském teologickém semináři praktické teologie poznamenal, že mnozí studenti dokázali vytvořit pěkně znějící eseje, ale ne výkladová kázání. Vzpomíná:

Když jsem odešel vyučovat praktickou teologii s důrazem na kázání, očekával jsem, že studenti stráví lví podíl svého úsilí naučit se kázat vytvářením exegezí. K mému překvapení

a rozčarování tomu tak nebylo. Studenti se pravidelně zabývali kázáním celého obrazu, ale do pečlivého výkladu a aplikace jednoho nebo dvou textů se nepouštěli. Zjistil jsem, že teologie obsažená v jejich kázáních byla z velké části přesná a správná, ale jejich kázání postrádala biblickou podporu. Výklad většinou chyběl. Neotevírali Písmo svým posluchačům jako Kristus na cestě do Emauz“ (Westminster Theology and Homiletics, v The Pattern of Sound Doctrine: Systematic Theology at Westminster Theological Seminary, Essays in Honor of Robert B. Strimple, ed. David VanDrunen [Phillipsburg, NJ: P&R, 2004], 262-263).

Přehnaný důraz na biblickou teologii a objasňování celkového obrazu Písma v kázání, jehož výsledkem je, že se biblický text z kázání vytrácí, je problém, ale tím je i moralistické kázání na jednotlivá slůvka, kdy se z kázání na konkrétní text vytrácí kompaktní evangelijní poselství biblického kánonu jako celku. Biblický text nesmí být v kázání ignorován či zanedbáván. Máme kázat Krista z celé Bible, protože to řádný výklad vyžaduje.

Písmo není inspirovanou knihou moralismu nebo knihou ctností, je to od začátku až do konce kniha o Boží slávě v Ježíši Kristu skrze vykoupení Jeho lidu, který bude navěky přebývat v Kristově království. Bryan Chapell píše:

Ježíš je Alfa i Omega, Počátek i Konec, Původce i Dokonavatel naší víry. On je vrcholným poselstvím Písma, ale slovo o tomto

Věčném slově je vetkáno do celého biblického textu. Spásné poselství o Božím zaopatření vyzařuje z celé Bible – ať už z předpovědi, z přípravy, z vlastního Kristova díla nebo z výsledku – a žádnou její část nelze řádně vykládat, aniž bychom odhalili její spojení s Jeho vykupitelskou podstatou a dílem. Odhalování těchto spojení nevyžaduje imaginární nebo alegorické zmínky některých konkrétností Kristova života, spíše trvá na výkladovém a kontextovém objasňování toho, jak text u lidu smlouvy způsobuje, že stále hlouběji chápe Jeho osobu a dílo. (The Future of Expository Preaching, Preaching, September-October 2004, 42).

D. A. Carson shrnuje: „Výkladové kázání je v celé své kráse kázáním, které, ačkoliv je svým obsahem závislé na příslušném textu nebo textech, přitahuje pozornost do jeho vnitřních kanonických spojení, které nezadržitelně směřují k Ježíši Kristu“ (The Primacy of Expository Preaching, audiokazeta, n. d. Citováno ve Fabarezovi, Preaching that Changes Lives, 116). Kázat Ježíše v Písmu není jako skákat z kamene na kámen – když budete dostatečně dlouho listovat svou Bibli, nakonec přistanete na dalším místě, kde Ho můžete najít. Naopak, není to tak, že tu a tam pár veršů ukazuje na Ježíše – celé Písmo svědčí o Kristově království. Charles Haddon Spurgeon to vyjádřil takto:

Duch svatý požehná jen ve shodě se svým vlastním ustanoveným záměrem. Náš Pán vysvětluje, co je tím záměrem: „On mě oslaví.“ Přišel, aby dosáhl tohoto velikého cíle, a nesmíří se s ničím menším. Pokud tedy nekážeme Krista, co Duch svatý udělá

s naším kázáním? Pokud neoslavíme Pána Ježíše, pokud ho v očích lidí nevyvýšíme, pokud neusilujeme učinit z něho Krále králů a Pána pánů, nebude Duch svatý s námi. Marná bude rétorika, hudba, architektura, energie a společenské postavení: Pokud není naším vlastním cílem vyvýšit Pána Ježíše, budeme pracovat sami a marně. (The Greatest Fight in the World (Greenville, SC: Ambassador Publications, 1999), 77-78).

Výkladové kázání a kázání o dějinách vykoupení (kristocentrické kázání) není věcí volby. Kázání nesmí být zaměřená na jednotlivosti do té míry, že dojde k zanedbání kanonického celku, ani by neměla být holistická tak, že opomenou jedinečný vklad jednotlivých autorů. Musíme se vyhnout dvěma nejčastějším klišé v kázání, té předvídatelné části o Ježíši a té předvídatelné části o morálce: první je kristocentrická, ale ne výkladová, druhé je výkladová, ale není kristocentrická. Kázání Krista z celého Písma není přídatkem k výkladovému kázání. Ani by nemělo být bráno jako styl nebo typ kázání, ale spíše jako způsob, jak má vypadat věrné výkladové kázání.

Ignorovat kristocentrický kanonický kontext Písma je stejně tak zjednodušující a problematické jako ignorovat přímý kontext lidského autora. Přístup, kdy není vysvětlováno, že Písmo je nadpřirozeným slovem svrchovaného Boha, je stejně chybný jako alegorie: oba přístupy vylučují nepostradatelný kontext. Jeden vylučuje kontext lidského autora, druhý vylučuje kontext božského autora. Kristocentrické kázání neznamena, že budeme zanedbávat výklad, abychom dostali Krista do kázání. Spíše jde o odhalování úmyslu autora jak lidského, tak božského.

Problém mnoha současných přístupů k výkladovému kázání je, že prostě nejsou dost výkladové. Člověk vykládá význam textu v jeho plnosti jen ve světle biblické linie příběhu, která se soustředí na osobu a dílo Krista a naplnění eschatologie v Jeho království.

MŮŽE KŘEŠŤAN ZTRATIT SPASENÍ?

Joseph Mizzi

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Může skutečný křesťan ztratit své spasení? Může Boží dítě skončit v pekle?

To všechno závisí na Bohu, protože on je Spasitel. Spasení je jeho dílem od začátku do konce. Takže bychom se měli spíše ptát, zda Bůh může ztratit kohokoliv ze svých vyvolených, jehož zná od věčnosti a zamiloval si ho dříve, než stvořil svět.

Písmo učí, že Otcova vůle se naplní. „Které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy“ (Ř 8,30). Bůh předurčil slavný úděl svého lidu dávno před tím, než ho přivedl k existenci.

Kromě toho Boží syn přišel na zem, aby naplnil věčný Boží plán. Řekl: „A jeho vůle [toho, který Krista poslal – v. 38] jest, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den“ (J 6,39). Otec dal všechny věřící Kristu. Kristus přišel na svět, aby je vykoupil a dal jim oslavené a nesmrtelné tělo.

Také Duch svatý pracuje pro všechny věřící. Je jim řečeno, aby nezarmucovali svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesou pro den vykoupení (Ef 4,30). Někdy ho však svými hříchy zarmucují, ale přesto

nejsou odvrženi. Duch je stále střeží a vede je ke dni vykoupení, k jejich konečnému a slavnému vzkříšení.

Co tedy máme říci o spasení? Může být Otcův záměr zmařen a znehodnocen? Může někoho předurčit ke spasení, a přesto ho nakonec zavrhnout? Může Boží Syn selhat ve svém poslání? Může Ježíš někoho ztratit, navzdory tomu, že Otec chce, aby nikoho neztratil? Může Duch svatý selhat v zapečetění věřících ke dni vykoupení?

Co však se svobodnou vůlí věřících? Může si křesťan vybrat, že nebude spasen? Ne! Jeho vůle byla vysvobozena z pout hříchu, a nyní je cele přitahován láskou k Otci. Proto žije spravedlivě a dokonce i tehdy, když padá, je znovu kázněn a obnovován. Otec zachraňuje své děti před jejich vlastní pýchou a bláznovstvím. Otec oslaví ty, kdo jsou předurčeni. Syn neztratí nikoho ze svého lidu a Duch všechny bezpečně dovede domů.

Křesťan nikdy neztratí své spasení. Trojjediný Bůh ho zachovává v bezpečí. Věřím Písmu. Důvěřuji Bohu. Upřímně doufám, že vy věříte také.

Gospel e-Letter (October 2016) © Dr Joseph Mizzi. Použito se svolením.

VZHŮRU K NEBESŮM (27)

Elizabeth Prentissová

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Dne 1. srpna.

Psala jsem právě paní Brownové, abych věděla, přijme-li nás pro zbytek tohoto léta k sobě. Jakýsi malý človíček, nepřiliš starý človíček, zdržel nás až do nynějška ve městě. Od té doby, co přišel, měli jsme velikou radost z něho, ačkoli přišel, na své vlastní pozvání, nepřinesl si žádných šatů, neplatí za svou stravu, nepromluví ani slova, nevěnuje žádné pozornosti nám a vyžaduje mnohem více ohledů než kdokoli jiný v rodině. Dítka byly plny radostného nadšení nad ním a zahrnovaly jej dárky nejrozmanitějšího druhu.

Na farmě „Růže“ dne 9. srpna.

Dostali jsme se sem dnes odpoledne se svými vaky a zavazadly. Neřekla jsem ani slova paní Brownové o přírůstku ke kroužku naší rodiny vědouc, že má místa dost, a jakmile jsem vystoupila z kočáru, vzala jsem dítě od jeho chůvy a běžela radostně nahoru s ním ve svém náručí. „Jestli ji tento rozkošný chlapík neobrátil, neučiní tak již nic,“ pravila jsem si. V tom okamžiku koho jsem neviděla jako paní Brownovou, kterak spěchá

mi naproti s chlapečkem ve svém náručí zcela podobným panu Brownovi, jenže ještě ne šest stop dlouhým a ještě ne tak od slunce opáleným.

„Tady!“ zvolala jsem vyzdvihujíc svého človíčka.

„Tady!“ pravila ona vyzdvihujíc svého.

Smály jsme se až k slzám; vzala do náručí mé dítě, já pak zase její; popatřivši na ně zamilovala jsem si své více než dříve; ona pak pohleděvši na mé byla úplně spokojena se svým.

Odebraly jsme se posléze do domu; to jest, my matky. Děti již jako střely lítaly po něm a ven ze vrat, vedoucích do polí a lesů a zmizely mžiknutím očima.

Paní Brownová byla vždycky hezká žena, s jiskrnýma očima, veselé tváří, s krásně upravenými vlasy a s barvou obličeje jako růže, která dala jméno její farmě. Avšak nyní byla nová krása na jejích lících; tajemná a posvátná utrpení i radosti mateřství, dodaly jí i smyslu i citu.

„Neměla jsem ponětí, že budu mít tak ráda dítě,“ pravila, celujíc je, kdykoli se zastavila, aby udělala čárku; „ani si nedovedu představit, jak jsem dříve mohla být bez něho. Můj je při své práci skoro celý den, a když jsem bývala hotova se svou, a oblekla své odpolední šaty a mohla si usednout, nemáte ani představy, jak jsem se nudila. Avšak nyní, jakmile jsem oblečena, děťátko je hotovo vyjít ven na čerstvý vzduch; zná tu minutu, vidí, že béru jeho klobouček, že půjde podívat se na svého tatínka, a má strašně rád svého tatínka. Ačkoli toto není tak zvláštní, proto, že jeho otec má strašně rád jej. Všecky jeho způsoby jsou tak

pěkné, a nikdy nekřičí, není-li hladov nebo unaven. Vypravuje mamince pěknou pohádku nyní; ano, maminka poslouchá, Bůh ti žehnej, srdéčko!“

Potom, když pan Brown přišel domů k večeři, byla podívaná na jeho tvář, jakmile mne spatřil u otevřeného okna; přišel k němu tiskna bílou ručku dítěte ke své šíji, dívaje se při tom tak šťastně a tak stydlivě jako panna.

„Vidíte, že ona nutně potřebuje rozdělit se o tohoto bouřlivého mládence se mnou,“ pravil, „jako bych byl dosti těžce nepracoval před tím. Nuže dobrá, snad bude mít výživu z této farmy; uvidíme, co nám možno udělat.“

„Mami,“ šeptala mi Una, když odešel se svým věrným obrázkem, líbaje jej prudce za sloupem, „myslíš, že dítě paní Brownové je opravdu tak krásné?“

To byl tak příjemný způsob, který vystihoval skutečnost toho případu, že jsem ji políbila nepokoušejíc se ani skrýt své potěšení nad tím.

Dne 10. srpna.

Ježto byly dítky zavřeny v městě po tak značnou část léta, byly téměř divoký radostí, že mohou být zase jednou na venku. Dokonce naše vážná Una poskakuje v takové bujnosti, jakou jsem nikdy při ní neviděla; nemá nikdy své záchvaty nemoci, když je venku z města; a přála bych si kvůli ní, abychom mohli žít zde na vždy. Co se týče Raymunda a Waltera, nemám potěšení vidět je leda při obědě a když je čas do postele; jsou právě někde venku, provázejí lidi k jejich práci, kladou všemožné

i nemožné otázky, které mi pan Brown opakuje každý večer s bouřemi veselého smíchu. Jsou to dva čilí a veselí hoši; vskutku dobří nejsou všeteční; nemyslím, že bych to snesla. Lidé se mne táží, jak to, že moje děti jsou všechny tak ochotně poslušny a tak šťastny. Jako by to bylo náhodou, že někteří rodiče mají takové děti, nebo bylo náhodou, že někteří takové nemají! Bojím se, že je to skutečně pravda, co kdosi poznamenal, že „toto je věk poslušných rodičů“. Jaká potom bude budoucnost jejich dětí? Jak mohou se podrobovat Bohu, když nikdy nebyli přivedeni k tomu, aby se podrobili lidské autoritě? A jak budou schopni spravovat svou vlastní domácnost, kdo se nikdy neučili ovládat sebe?

Dne 31. srpna.

Toto byl jeden z těch studených, smutných, deštivých dnů, které nejsou nečetny v měsíci srpnu. Proto byly děti nuceny vzdát se volného vzduchu, jež mají tak rádi, a spokojit se zařízením, jaké může býti nalezeno v domě. Četla jsem jim malý deník, který obsahoval celý život jejich bratříčka, na nějž bych byla nerada, aby zapomněly. Tato pěkná a vtipná vypravování byla rozkošnými pro ně; vypravování o jeho prvních krocích, o jeho prvních slovech znělo jim jak pohádka. A což vypravování o jeho posledních krocích a posledních slovech na zemi, mělo v sobě takové něžné kouzlo pro ně, že všickni plakali zklamáním, když jsem zavřela knížku a řekla jim, že je nám čekat, až se dostaneme do nebe, prvé než budeme moci dovědět se něco více o jeho vzácném životě.

Jak jsem vděčna, že jsem vedla tento deník, a že mám skoro tak okouzující jednotlivce mezi ostatními mými dětmi!

Co jsem ponenáhlu zapoměla uprostřed tíhy starostí a nových událostí, je naštěstí zapsáno, a bude jim zdrojem nekonečného potěšení ještě dlouho potom, až ruka, která to psala, ustane od svých prací a bude ležet nečinně a odpočívat.

Ó, je to rozkošná, požehnaná věc být matkou!

Dne 1. září.

Toto moje děťátko je jistě nejsladší a nejlepší ze všech, co jsem jich měla. Cítím nevýslovnou něhu pro ně, kterou nemohu si zcela vysvětlit, neboť milovala jsem je všechny vroucně, velice vroucně. Snad je tomu tak se všemi matkami; snad všechny rozmáhají se v lásce, shovívavosti, v trpělivosti, čím více stárnou, a slitovávají se nad těmi bezmocnými nemluvňátky vždy s usilovnější, přece však s očištěnou rozkoší. Nelze jinak, než snášet jejich útlé dětství, které tak rychle mine, aby svádělo zápasy života, jeden každý povede neviditelnou válku proti neviditelnému nepříteli. Jak s vděčností chtěly bychom vést ji za ně, kdybychom mohly!

Dne 20. září.

Jitra a večery jsou velmi chladny nyní, kdežto v poledne je zcela horko. Arnošt navštěvuje nás velmi často, předstíraje, že nemůže mne tak klidně nechat s tak malým děckem! Je tak něžný a plný ohledů a mazlí se se

mnou tak, že tento svět je velmi rozkošný pro mne. Jsem poněkud žárlivá na to. Nechtěla bych býti tak šťastna s Arnoštem a se svými dětmi, abych mohla zapomenout na okamžik, že jsem poutnicí a cizinkou na zemi.

Večer.

Není nebezpečí, že na to zapomenu. Arnošt náhle se objevil dnes večer a u velikém výbuchu úzkosti, zcela nezvyklého, což jsem nikdy neviděla u něho, přiznal se mi, že cítí největší starost o mne od té doby, co děťátko přišlo. Je to vůbec nesmysl. Kašlu, to je pravda; avšak je to následkem tak nestálého počasí, jaké máme v tomto období. Vyváznu z toho, jen jak se dostanu zase domů, odvažuji se tvrdit.

Avšak dejme tomu, že se neutiší. Co potom? Mohla bych opustit toto vzácné stádečko neopatřené dosud? Mám tolik víry, abych uvěřila, kdyby mne Bůh odvolal od nich, že to bude z lásky k nim? Nevím. Myšlenka o vyváznutí z hříchu, který přidržuje se mne ještě tak snadno, je velmi rozkošná a rozveselila jsem se tolik, tolik nad tolika závdavky požehnání v nebesích, že vím, že bych byla šťastna tam; avšak potom moje dětičky, všechny méně než dvanáctileté! Nechci si volit, neodvážím se.

Vdaný můj život byl velmi krásný. Je pravda, že hřích a pošetilost, nemoc a starosti kalily jeho dokonalost, avšak byl okrášlen láskou, která nikdy nekolísala. Moje chyby nikdy mi neodcizily Arnošta; jeho chyby, neboť jako jiný člověk má i on své, nepřevýšily nikdy moji lásku k němu. Toto byl dar Boží v odpověď na naši ustavičnou modlitbu, ať jakýkoli jiný nedostatek je nám zakusit, abychom nikdy nebyli oloupeni o toto dobrodiní. To bylo to radostné tajemství šťastného manželství, a přála

bych si, abych mohla vyučit mu každou lidskou bytost, která vstupuje ve stav, který nutně přináší s sebou buď hloubku bídy, nebo nejsvětější a nejtajemnější radost života.

Dne 6. října.

Arnošt nechal mne zde, abych viděla podzimní listí v jeho uchvacující kráse ponejprv a snad také naposled. Lesy, pole a háje osvětlují moji všecku duši! Zdá se, jakoby podzim nachytl nadšení a žár léta, skryl jeho květnou krásu, jeho nádherný západ slunce a jeho duhu zaslíbení v nejhlubším svém srdci, a rozdával to nyní po světě štědrou a bohatou rukou. Dovedu se stěží odtrhnout odsud a vrátit se k próze městského života. Avšak Arnošt přišel pro nás a je jeho snaha, aby nás dostal domů, dříve než nastane chladnější počasí. Smála jsem se jeho úzkosti o jeho starou ženu. Nač potřebuje lámat si hlavu, že tento nepatrný kašel nechce ustoupit, jak často učinil před tím: Drahý Arnošt! Nevěděla jsem nikdy, že mne tolik má rád.

Dne 31. října.

Obava Arnoštova, že mne nechal dlouho dlít na venkově, nezdá se být oprávněna. Šli jsme tak pozdě, že jsem si přála vyhovět dětem tím, že zůstaneme tam dlouho. Dostali jsme se právě domů. Cítím, že se mám tak dobře jako obyčejně; je pravda, mám trochu bolesti na prsou, ale to nic neznamena.

Nebyla jsem nikdy tak šťastna se svým manželem a dětmi, jinými slovy, ve svém domově, jako jsem nyní. Život zdá se mi velmi přitažlivý. Jsem ráda, že začínám se mít dobře.

Ale Arnošt hlídá mne starostlivě a žádá na mně, pro vyvarování následků, abych se vzdala hudby, psaní, šití a malování – všech to věcí, které mne zajímají! – a abych vedla lenivý, neužitečný život nějaký čas. Nemohu odříci, čeho žádá tak něžně, a jako osobní důkaz lásky k sobě samému. Přece však bych ráda ještě vyplnila několik málo zbývajících stránek mého deníku; nemám nikdy ráda něco neúplného.

Dne 1. června 1861.

Napsala jsem tak před sedmi roky, málo tušíc, jak dlouho bude to trvat, než se zase chopím péra. Před sedmi šťastnými léty!

Domnívám se, že někteří, kdo znali můj zevní život po celou tuto dobu, budou pokládat mne za pouhý předmět milosrdenství. Bylo zajisté v něm dost utrpení a omezení, aby byl jimi ospravedlněn soucit mého manžela a dětí a velikého kruhu přátel, kteří se shlukli kolem nás. Jak jsme málo věděli, že jich máme tolik!

Bůh nakládal velmi něžně se mnou. Nebyla jsem sklácena náhlou nemocí, ani nebyly věci, z kterých jsem se těšila, odňaty mi najednou. Byla to postupná ztráta sil, a postupný vzrůst utrpení, a bylo to jen postupně, že jsem byla žádána, abych se vzdala zaměstnání, v němž jsem nacházela zálibu, svých domácích povinností, svých návštěv k nemocným a trpícím, společnosti milovaných přátel. Snad Arnošt zpozoroval a cítil

mou opuštěnost dříve než já; jeho soucitnost zdála se vždy předcházet moje zklamané naděje. Když porovnáám jej, jaký je nyní, s tím, jaký byl, když jsem jej poprvé poznala, dobrořečím Bohu za všechna ta skvostná naučení, jímž mne vyučil na jeho útraty. Je zvláštní vytrvalost a houževnatost v jeho lásce ke mně, která jsem mu způsobila tato léta jistě daleko nudnější, než byla pro mne. Kdyby byl mi někdo řekl napřed, čemu bude se mi naučit za těchto vleklých utrpení, bojím se, že bych se toho všeho tak zalekla, že bych byla přišla o všechna sladká naučení, jímž Bůh měl v úmyslu mne naučit. Ale takto vedl mne krok za krokem, odpovídaje na mé modlitby svým vlastním způsobem; a nemohu připustit, aby byl jediný člověk z lidí v pochybnosti, že to byla dokonalá cesta. Raduji se z ní a ctím ji tak, jaká právě je. Snad nejistota byla jedním z nejobtížnějších rysů mého případu. Právě když jsem pustila svou ruku z ruky milovaného Arnošta; právě když jsem vzdala se svého křečovitého Inutí k svým milovaným dětem; právě když se otevřelo nebe přede mnou, a já si představovala, že je překonáno moje zemdlení, a skončena moje pouť; právě tu zmizel každý hrozivý příznak, a život povolal mne nazpět ze samých bran nebes. Tak byla jsem překládána z jedné lodičky na druhou, až jsem se naučila, že jen ten je v pravdě šťasten, kdo nevybírá si již nic dle své vlastní vůle, ale položí se zcela trpělivě do Boží ruky.

Právě nikdo nemůže určit konec této nemoci. Žijeme dnes nevědouce, co se stane zítra. Avšak ať zůstanu na živu, nebo zemřu, moje štěstí je zabezpečeno a zrovna tak, jak věřím, i jednoho každého z mých milovaných. Toto je pravý obrázek našeho domova:

Pokoj nemocného plný utrpení, které ničí tělo, ale nemůže dotknout se duše. Sešlá, zesláblá matka obsluhovaná oddaným, zbožňujícím manželem a nesobeckými, křesťanskými dětmi. Něco z pokoje Božího, ne-li všecko z něho, září z každého obličeje, je slyšet v každém slově. Je to dům, který znázorňuje a ukazuje na domov, který je dokonalý a věčný.

Naše drahá Helena byla nám dána pro tuto potřebu. Není nijak zvláštní myšlenka, že při pohledu na náš domácí život byly by probuzeny v ní tužby po vlastním domově, vlastním milovaném srdci, po vlastních dítkách. Přiznala se, že to byl těžký boj jejího života, když si představila, že nemá nikdy poznat těchto radostí. Avšak přijala svůj los ochotně. Neznám lepšího slova, které by vystihlo tak dobře její krásnou oběť svého života, již přinesla nejprve Bohu, potom nám. On ji přijal a dal jí všecku péči a zodpovědnost domácího života, ovšem bez předních radostí, které má žena a matka. Byla všecko ve všem našim dítkám a Bůh byl všechno ve všem jí. A je šťastná v jeho službě a v naší lásce.

Dne 13. června.

Zaujalo to skoro dvě neděle napsat hořejší řádky v přestávkách, jak moje síly dovolovaly. Arnošt dal svůj souhlas, abych dokončila tento svazek, z něhož zbývá již jen tolik málo. Dovolil, abych přijala návštěvu drahého starého přítele, který vážil dalekou cestu z mého rodného města, aby mne navštívil – dr. Eatona, našeho rodinného lékaře, pokud se jen mohu pamatovat. Je pokročilého věku, avšak pln síly, jasného oka a pln zdravého ohně v tvářích. Říká však, že čeká a touží po svém zavolání

domů. O tomto domově měli jsme spolu rozkošný rozhovor, který působil velmi blahodárně na moje srdce. Potom vyzval mne, abych mu vypravovala o této dlouhé nemoci a o letech vratkého zdraví, o zármutcích, jež jsem prodělala.

„Ó, tady je výklad, proč jsou tyto dívky tak pomilování hodny,“ zvolal.

„Domníváte se skutečně,“ tázala jsem se, „že to bylo dobře pro moje dívky, že měly slabou, nemocnou matku?“

„Ano, myslím tak doopravdy. Ukázněná matka — ukázněné dívky.“

Tato potěšitelná myšlenka je jednou z posledních kapek do kalichu štěstí beztak již plného.

Dne 20. června.

Zase neděle, a všichni jsou v kostele kromě mého miláčka Uny, která hlídá svou matku. Tyto neděle, když jsem je mívala každého zvlášť po řadě u sebe, byly požehnanými dny pro mne i pro ně. Jistě je to jakási náhrada za to, co ztratily ve mně na zdraví a síle. Zním stav duševní jednoho každého, jak dalece může býti poznán, a mám všechn důvod věřit, že všechny moje dívky milují mého Spasitele a snaží se žít pro Něho. Naučila jsem se konečně nepohrdat dnem malých začátků, pěstovat nejútlejší kvíteček a očekávat, že můj miláček bude nedokonalý, dokud se nestane dokonalým křesťanem.

Una jest přesladrká dívenka, klidné povahy, nyní již osmnáctiletá, a co mohu říci více o lásce jejich bratří, jakou chovají k ní, než toto: nikdy ji nedráždí. Již dávno přestala se tázat, proč jí je být tak křehounkého

zdraví, kdežto tolik jiných dívek jejího věku jsou plny života a síly, nýbrž trvá na svém místě a při svém osudu dělajíc, co může, trpíc, co musí, s takovou pokorou, jež činí ji roztomilou v mých očích, a jsem jista, že ji pojí úže s Kristem.

Dne 27. června.

Přišla řada na Raymunda, aby zůstal doma se mnou. Otevřel mi své srdce mnohem dokonaleji, než učinil kdy dříve.

„Matinko,“ začal, „bude-li tatínek souhlasit, ustanovil jsem se ve své mysli – to jest, stanu-li se kdy toho náležitě hodným – stát se misionářem.“

Pravila jsem rozveseleně:

„A po souhlasu matčině není potřeba se ptát?“

„Nikoliv,“ pravil, chytiv mne za to, co ještě zbylo z mé ruky. „Vím, že proti tomu neřekneš ani slova. Nepamatuješ se, žes mi řekla jednou, když jsem byl ještě malý chlapec, že bych mohl jít, a že by Ti to bylo vítáno?“

„A nepamatuješ se,“ odpověděla jsem, „že jsi křičel radostí a rozněcoval svou mysl ještě dále chodě po rukou a máchaje svýma nožkami v povětrí?“

Smáli jsme se oba srdečně při této vzpomínce, a potom jsem pravila:

„Drahý hochu můj, ty víš, jaké má otec plány s tebou.“

„Ano, vím; očekává, že budu studovat s ním a že zaujmu jeho místo po něm v tomto světě.“

„A to je velmi důležité místo.“

Jeho nadšení ubylo, protože se domníval, že jsem nepřístupná srdečně na jeho přání.

„Drahý Raymunde,“ pokračovala jsem, „odevzdala jsem tě Bohu dávno před tím, než jsi se Mu odevzdal sám. Chce-li tě On učinit užitečným ve tvé vlastní, nebo v cizí zemi, blahořečím Jeho jménu. Ať žiji ještě, až budeš mužem, čili nic, doufám, že budeš pracovat na vinici Páně, kamkoli tě povolá. Nikdy neprosila jsem za něco jiného pro tebe než za užitečnost ve všech svých modlitbách; ani jednou ne.“ Jeho oči zalily se slzami; políbil mne a odešel k oknu, aby se upokojil. Můj, ubohý, drahý, milovaný, milující hoch! Je mu probojovat všechny svízele a zápasy své matky; avšak co na tom záleží, přivedou-li jej k témuž pokoji?

Dne 30. června.

Každý se diví vida mne ještě jednou obírat se mým dlouho zavřeným deníkem, a že jsem schopna přijímat návštěvy svých drahých přátel, od kterých jsem byla v jistém smyslu téměř odříznuta. Nevíme, co znamená tento patrný vzrůst sil. Nemám už, co bych volila.

Avšak došla jsem ku poslední stránce svého deníku, a ať jsem živa, nebo umřu, nebudu již psát do tohoto svazku. Uzavírá v sobě život mnohých dětinskostí a velké hříšnosti. Čtu-li zápisy o tom, červenám se studem, avšak nemám již zapotřebí ulevovat svému srdci, hledajíc soucitu na jeho stránkách, ani nevěřím, že je dobré pokračovat v rozebírání toho, jako jsem to dělala. Měla jsem veliké zkušenosti

obojího i radosti i zármutku; spatřila jsem nahotu a nicotu a viděla krásu i sladkost života. Co mám říci nyní, nechť řeknu Pánu Ježíši. Kolik času a síly jsem věnovala psaní sem, nechť věnuji modlitbám za všechny lidi, za všechny trpící, za všechny, kteří bloudí, za všechny, které miluji. Jejich jméno pak je „Množství“, neboť miluji každého.

Ano, miluji každého! Tato koruna radosti stává se mi podílem na konec. Kristus je v mé duši; je můj, jsem si toho tak vědoma, jako že můj muž a děti jsou moji, a Jeho Duch proudí z ducha mého v klidný mír řeky, jejíž břehy zelenají se travou a obveselují květy. Zemřu-li, znamená to opustit znavené a vetché tělo a hříšnou duši a jít vesele vstříc přebývání s Kristem, již se neunavovat, již nehřešit. Budu-li žít, najdu mnoho požehnaného díla, jež mohu konat pro Něho. Tak jsouc živa i umírajíc budu Páně.

Avšak žádám si, ó jak vážně, abych, kamkoli půjdu, nebo kdekoli stanu, mohla nadchnouti některý život radostí, jaká je nyní mým vlastnictvím.

Neboť po mnoho let byla jsem bohatá u víře, bohatá na neklopýtající důvěru, že jsem milována svým Bohem a Spasitelem. Avšak něčeho se mi nedostávalo; tápala jsem stále po tajemné milosti, touha, po níž naplňovala mne často zármutkem uprostřed nejsvětější radosti, činila nedokonalou, když jsem nejvíce toužila po dokonalosti. Byla to ona osobní láska ku Kristu, o níž mi moje znamenitá matka mluvila tak často, již často nabádala mne, abych hledala na svých kolenou. Kdybych byla znala tehdy, jako znám nyní, co může znamenat tento neocenitelný poklad hříšné lidské duši, byla bych prodala všechno, co jsem měla, abych

koupila si pole, kde ležel skrytý. Avšak teprve když jsem byla přivedena modlit se a studovat Slovo Boží ztrátou pozemských radostí, nemocí, jež ruší všecko jejich vůni, počala jsem pronikat tajemství, jemuž je se učit – pod křížem. A při vší své podivuhodnosti jak je jednoduché toto tajemství! Milovat Krista a vědět, že Jej miluji – to je všecko!

A když jsem přistoupila k posvátným přece však často prostým povinnostem manželského života, kdyby tato láska byla mým vlastnictvím, jak by byl tento můj život přetvořen! Maličké chyby mého manžela, pro které jsem se hněvávala, byly by mne nebyly hnuly; byla bych přivítala Martu a jejího otce do svého domu a učinila je šťastny v něm; byla bych neměla půtek se svými služkami, neukázala žádné svévole svým dětem. Neboť bych to bývala nebyla já, kdo mluvil a jednal, nýbrž Kristus, který by přebýval ve mně.

Avšak běda! Potřebovala bych ne méně než sedm let, abych nahradila svůj hříšný, bez užitku minulý život a žila životem novým, Kristu podobným. Budu-li míti ještě více času, díky budtež Tomu, který dal mi vítězství, aby život můj byl láska. Nikoliv ona láska, která libuje si v pozorování a klanění se předmětům svým, nýbrž láska, která obšťastňuje, oblažuje, potěšuje život jiných.

Ó dare darův! Milosti víry!

Bože můj, jak možno to jen,

jenž láskou všecko pronikáš, mně též

že dal jsi z lásky Své dar ten?

Ó, kolik srdcí zvolit jsi mohl,
v větší jež nevině chodí;
kolika věrným v životě duším
dar ten Tvůj lépe se hodí!

V srdce však Tobě nejodpornějších
sstoupiti chloubu Tvá jesti.
V nejtmavších místech sláva Tvá světla
nejradši domov si pěstí.

Jaká v tom radost, blaženost, štěstí!
Pokladem můžeš-li býti,
ó víro, ve dnech života běhu;
čím budeš, až budu mřítí?

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349